

POSUDEK
dokumentace o hodnocení vlivu stavby
na životní prostředí

**REKONSTRUKCE SENÍKU NA
VÝKRMNU BROJLERŮ
ÚTĚŠENOVICE**

Středočeský kraj – okres Kutná HORA

zpracovaný podle § 9 zákona č.100/2001 Sb.

Ing. Václav Konopásek CSc , Praha 6 , Špačkova 17/1005
Osvědčení odborné způsobilosti MŽP ČR č.j. 56/11/OPV/93

Prohlášení

Posudek jsem zpracoval jako držitel osvědčení o odborné způsobilosti č.j. 56/11/OPV/93, vydaného dne 23.2.1993 ministerstvem životního prostředí České republiky v dohodě s ministerstvem zdravotnictví České republiky podle § 6 odst. 3 a § 9 odst. 2 zákona ČNR č. 244/92 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Dále v souladu s ustanovením § 9 odst. 4 zák. č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí prohlašuji, že nikdo z konzultantů zpracovatele posudku se nepodílel na vypracování žádné části hodnocené dokumentace E.I.A. na posuzovaný záměr, ani nepůsobil v době jejího vypracování jako konzultant nebo poradce týmu zpracovatele této dokumentace.

V Praze 31.10.2002

.....

Seznam použitých zkratek

ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP OI	Česká inspekce životního prostředí - oblastní inspektorát
ČOV	čistírna odpadních vod
E.I. A	Environmental Impact Assessment – hodnocení vlivů na životní prostředí
EO	ekvivalentní obyvatelé
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
KÚ	krajský úřad
MěÚ	městský úřad
MŽP ČR	ministerstvo životního prostředí České republiky
NA	nákladní automobily
OA	osobní automobily
OH	okresní hygienik
OP	ochranné pásmo
POCH	pásmo ochrany chovu zvířat
OkÚ	okresní úřad
OÚ	obecní úřad
PP	přírodní památka
RŽP	referát životního prostředí
TNV	těžká nákladní vozidla
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚPSÚ	územní plán sídelního útvaru
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	významný krajinný prvek
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZPF	zemědělský půdní fond

OBSAH POSUDKU:

I. Z ÁKLADNÍ ÚDAJE	4
II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE	
1. Úplnost dokumentace	5
2. Správnost údajů, uvedených v dokumentaci včetně použitých metod hodnocení	9
3. Pořadí variant z hlediska vlivů na životní prostředí	15
4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahujících státní hranice	16
III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	17
IV. POSOUZENÍ NÁVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ PŘÍPADNĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	19
V. VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBDRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI	21
VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	32
VII. NÁVRH STANOVISKA PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU	34
PŘÍLOHY	42

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1. Název záměru : Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů
Útěšenovice, okr. Kutná Hora
2. Kapacita (rozsah) záměru : 120.000 brojlerů
3. Umístění záměru
(kraj, obec, katastrál. území): Středočeský, Zbraslavice, Útěšenovice
4. Obchodní firma oznamovatele: RABBIT Trhový Štěpánov a.s.
5. IČ oznamovatele : **18 62 24 37**
6. Sídlo (bydliště) zástupce
oznamovatele : Ing. Zdeněk Jandejsek
Bernartice, Brzotice 7
7. Provozovatel : Zemědělské družstvo Trhový Štěpánov a.s.

PRŮBĚH POSUZOVÁNÍ

OZNÁMENÍ - zjišťovací řízení:

1. Oznámení ve smyslu přílohy 3 zákona 100/2001Sb. zpracováno Ing. Miroslavem Nešporem v únoru 2002,
2. Zjišťovací řízení zahájeno dopisem KÚ Středočeský kraj dne 8.3.2002
3. Zjišťovací řízení ukončeno předáním závěru zjišťovacího řízení dopisem KÚ Středočeský kraj dne 12.4.2002.
4. V příloženém Závěru zjišťovacího řízení Krajský úřad sděluje závěr, že záměr Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Útěšenovice, okr. Kutná Hora bude posuzován podle citovaného zákona č.100/2001 Sb. a bude zpracována dokumentace podle přílohy č.4 zákona v počtu 10 výtisků

DOKUMENTACE - zpracování a posouzení

1. Dokumentace zpracována v červenci 2002 Ing. Miroslavem Nešporem, Třebeňická 1288, 182 00 Praha 8, Osvědčení odborné způsobilosti MŽP ČR č.j. 402/83/OPV/93, předána na KÚ počátkem srpna 2002
2. Zveřejnění informace o zahájení procesu projednávání dokumentace podle zákona č.100/2001 Sb. provedeno dopisem Krajského úřadu Středočeský kraj dne 8.8.2002.
3. Informace o zahájení procesu projednávání dokumentace zveřejněna na úředních deskách v obci Zbraslavice a osada Borová dne 19.8. 2002 a doplněna dvojitým hlášením místního rozhlasu téhož dne.

4. Zpracováním posudku pověřen dopisem Krajského úřadu Středočeský kraj ze dne 19.9.2002 s doplněním chybějících vyjádření dne 7.10. 2002 Ing.Václav Konopásek, CSc, Osvědčení odborné způsobilosti MŽP ČR č.j. 56/11/OPV/93 Špačkova 1005/17, 165 00 Praha 6 – Suchbát

Posudek předán Krajskému úřadu Středočeský kraj dne 4.11.2002

II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE

1. Úplnost dokumentace

Posuzovaná dokumentace se zabývá hodnocením rekonstrukce stávajícího nevyužitého železobetonového seníku na výkrmnu brojlerů o celkové kapacitě 4 x 20 000 ks, tedy celkem 80.000 brojlerů v rámci stávajícího střediska ŽV Útěšenovice.

V dokumentaci jsou správně vyhodnoceny spolupůsobící, *synergické vlivy* (ostatní stávající objekty střediska, zejména obě stávající produkční haly výkrmu brojlerů o kapacitě 2 x 20 000 kusů). Celkově se tedy na posuzované farmě předpokládá výkrm 120.000 brojlerů.

Tato kapacita podle nového zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů, zejména Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. je zařazena mezi tzv. zvláště velké zdroje znečištění.

Přitom je třeba konstatovat, že vlastní dostavba výkrmny brojlerů o kapacitě 80 000 ks i v součtu se stávajícím stavem, tedy celkem 120.000 ks brojlerů představuje v porovnání se současně realizovanými závody pro výkrm kuřat kapacitu podprůměrnou (obvykle jsou realizovány dvě až čtyři výkrmové haly o kapacitě po 140 000 ks, tedy 280 000 – 560 000 brojlerů).

Přestože nové emisní faktory (viz dále část ovzduší a další) jsou nižší, než autorem dokumentace uvažované a v rozptylové studii aplikované emise, a teoreticky umožňují zvýšení kapacity zástavy, po prostudování záměru a prohlídce staveniště a zejména jeho situování ve vztahu k osadě Borová, považuji i s ohledem na nekvantifikovatelná etická a estetická hlediska, posuzovanou kapacitu výkrmu brojlerů pro danou lokalitu za maximální přípustnou kapacitu, s tím, že posuzovaný stav zatížení DJ je nutno považovat za konečný a nepřipustit žádný další rozvoj areálu pro jakoukoliv živočišnou výrobu.

Autor dokumentace Ing. Nešpor je zkušený projektant zemědělských staveb a proto se správně v posuzované dokumentaci zaměřil především na důsledné hodnocení posuzované výroby z hlediska vlivu na ovzduší, spotřebu surovin, kvantifikaci finální produkce a to jak hlavních produktů (vykrmená kuřata), tak i i vedlejších (hluboká podestýlka) a jejich dopravu.

Vlastní posuzovaný záměr představuje rozšíření již zavedeného výkrmu brojlerů v prostorách stávajícího zemědělského areálu.

Přesto se v dokumentaci nacházejí některé nepřesnosti a chybné údaje, které jsou diskutovány dále, a které byly autorem dokumentace napraveny v přepočtech, provedených ve vazbě na kvalitně a věcně zpracované vyjádření občanů osady Borová a které formou vyjádření autora dokumentace jsou po dohodě s Krajským úřadem doloženy v příloze tohoto posudku.

Posuzovaný zemědělský areál leží na jihozápadním okraji části obce Zbraslavice - Útěšenovice, severozápadně od části Borová. Vlastní areál je od této obytné zástavby oddělen státní silnicí Zruč nad Sázavou – Zbraslavice.

Zemědělský areál, který v minulosti sloužil pro chov mladého dobytka skotu se skládá z několika samostatných objektů. Jedná se o dvě shodné zemědělské haly, které slouží pro výkrm 2 x 20.000 ks brojlerů. Objekt bývalého seníku se nachází u vjezdu do areálu.

V areálu je dále umístěn velkokapacitní silážní žlab typu A s odpovídající jímkou na silážní šťávy. Vlastní areál je uzavřen stávajícím oplocením.

Při prohlídce areálu v něm byly umístěny zbytky siláže s nežádoucím průběhem kvašení a tomu odpovídajícím zápachem. Provoz žlabu je třeba nejpozději do uvedení posuzované stavby do provozu ukončit, řádně vyčistit jak silážní žlab, tak jímku a tyto již neprovozovat.

U objektu bývalého seníku se předpokládá celková rekonstrukce, vestavba a zbudování čtyř shodných podlaží, na kterých bude prováděn výkrm brojlerů o předpokládané kapacitě 4 x 20.000 ks. Z jedné čelní strany objektu (blíže k obci), bude provedena přístavba výtahu a schodiště pro umožnění přístupu do jednotlivých podlaží, v zadní štítové stěně (dále od obce), bude zbudována ventilační šachta s vyústěním nad střechu objektu, do které budou zaústěny odtahové ventilátory navrhované ventilace a vyskladňovací otvory pro podestýlku s upravenými shozy a zpevněnou a odkanalizovanou manipulační plochou.

Pro zabezpečení navrhovaného provozu, který vyžaduje médium pro vytápění provozu, bude v areále umístěn sklad kapalného propanu, který bude složen ze dvou nadzemních válcových skladovacích tanků.

V každém z nově zbudovaných podlaží budou osazeny plně automatické krmné linky BP 330, umístěné mezi napájecími liniemi. Dle počtu kuřat v každém podlaží bude osazeno přibližně 265 ks krmítek (cca 75 kuřat na jedno krmítko). Celá krmná technologie je zavěšena pod stropem s možností vytahování a spouštění pomocí centrálního navijáku, který může být dle požadavku investora i s elektrickým pohonem. Všechny krmné linky budou zásobovány krmivem z venkovních nově navrhovaných zásobníků pomocí příčného dopravníku krmiva. Jedná se o ohebný dopravník Flex - Vey o průměru 70 mm. Tento dopravník bude dopravovat krmivo na základě signálu od senzoru v poslední násypce krmiva. Všechna sila jsou konstruována pro pneumatické plnění. Sila jsou navržena ze zinkovaného materiálu, který svoji venkovní galvanickou vrstvou odráží tepelné záření a tím nedovoluje nadměrnému zahřívání uskladněného krmiva.

Napájení v každém podlaží budou zajišťovat kompletní kapátkové napájecí linky s veškerým příslušenstvím, tedy s regulací tlaku vody, filtrací vody a možností medikace vody. Také celý systém napájecích linií bude zavěšen pod stropem podlaží, s možností vytahování a spouštění pomocí centrálního navijáku. Dle počtu kuřat v každém podlaží bude osazeno celkem cca 950 napájecích míst (cca 21 kuřat na jedno napájecí místo).

V každém z podlaží bude umístěno po dvou topných plynových hořácích Jet Master GP 75, které budou napojeny na venku instalované zásobníky na propan. Součástí hořáků jsou i havarijní termostaty s rozsahem 0 - 50 stC a přípojovací hadice s 1" uzavíracím ventilem. Použité hořáky vytápí prostor automaticky dle požadavků klimapočítače a nastavených hodnot, tedy od prvního dne odchovu kuřat, kdy je vnitřní teplota ve stáji 33 stupňů Celsia.

Nejdůležitějším aspektem výkrmu brojlerů je správná funkčnost ventilace v jednotlivých výkrmových podlažích. Pro daný provoz bude navržena takzvaná štítová ventilace.

Přívod vzduchu bude u všech podlaží zajištěn pomocí přibližně 70 ks/patro nasávacích klapek, osazených rovnoměrně v obou podélných stěnách ve výšce 1,1 metru nad konečnou úrovní podlahy. Klapky budou společně ovládány ocelovými táhly a dvěma servo pohony. Činnost těchto klapek bude řízena instalovaným klima počítačem.

Vzduch ze stáje bude odváděn soustavou odtahových ventilátorů EM 50, umístěných v zadní štítové stěně objektu. Výdechy těchto ventilátorů budou zavedeny do ventilační komínové komory, která bude odvádět stájový vzduch nad střechu objektu bývalého seníku. Touto stavební úpravou se reaguje na požadavek Obecního úřadu Zbraslavice – stavebního úřadu ze dne 28.3.2002.

Proces automatické ventilace řídí klima - počítač, který sleduje vnitřní i venkovní teplotu, vnitřní vlhkost a nastavené parametry pro klima ve stáji. Součástí ventilace je i alarm systém, který dá signál obsluze v případě poruchy na zařízení.

Pro zajištění optimálních podmínek ve stáji v době extrémně vysokých teplot je do všech podlaží navrženo chlazení. Jedná se o tryskové chladičí zařízení, skládající se z vysokotlakého čerpadla, dvou linií nerezového potrubí a soustavy trysek, které jsou umístěny

nad nasávacími klapkami. Součástí čerpadla je i připojovací souprava se soustavou filtrů a ovládacím rozvaděčem.

U navrhovaného provozu je počítáno s turnusovým zástavem, tedy s jednorázovým naskladněním jednotlivých podlaží a tedy i s postupným vyskladňováním po podlažích. Uvažuje se s osvědčeným systémem tzv. hluboké podestýlky. Podestýlka v jednotlivých podlažích bude rozkládána v tloušťce 3 - 5 cm a to řezanou nebo drcenou pšeničnou slámou (suchou a bez plísní), popřípadě pilinami. Této vrstvě odpovídá dávka 3 - 4 kg/m² slámy za 1 výkrmový cyklus. Po vyskladnění kuřat bude provedeno vyklizení podestýlky, celková desinfekce a příprava haly na nový výkrmový cyklus.

Při novém naskladnění malých kuřat musí být hala již před naskladněním vyhřátá na teplotu cca 34 st C a to ve výšce cca 80 cm nad podlahou. Druhý den po naskladnění je možno začít se snižováním teploty o půl stupně za den až na 30 st C. Tato teplota se udržuje až do 14 dnů stáří kuřat.

Ve vztahu k teplotě musí být udržována vlhkost vzduchu a to při 34 st.C je optimální vlhkost v hale 56%. Obsluha běžného provozu spočívá v pravidelné kontrole zdravotního stavu kuřat, jejich vitality a etologických projevů. Zároveň se provádí sběr případných uhynulých kusů. Úhyn kuřat do čtvrtého dne od zástavu stoupá, poté úhyn klesá. V prvním týdnu by úhyn neměl přesáhnout 1% z celkového zástavu na halu, v dalších týdnech by neměl překročit 0,4%. Při předpokládaném výkrmu do 1,5 - 2 kg váhy by celkový úhyn neměl překročit 3 - 4%. Dalším úkolem obsluhy je denní kontrola spotřeby krmiva (přímá indikace zdravotního stavu kuřat či jiných aspektů). Běžná spotřeba krmiva pro prvé dny je přibližně 14 g/ks a den, u dokrmovaných kuřat stoupne spotřeba na 120 - 140 g/ks a den.

Pro navrhovaný provoz se počítá s řízeným světelným režimem s postupným snižováním doby osvětlení.

Pro naskladňování hal kuřaty by měla platit zásada o stejném stáří kuřat a jednom dodavateli.

Vyskladňování vykrmených kuřecích brojlerů bude ruční do přepravek, ve kterých budou odvezena na jatky speciálními nákladními automobily.

Délka výkrmového cyklu	37 - 42 dní
Doba na vyklizení podestýlky	2 - 3 dny
Doba na očistu a desinfekci stáje	7 dní

Délka 1 cyklu celkem	cca 52 dní
Počet výkrmových cyklů za rok	přibližně 7 x
Produkce z 1 podlaží za výkrmový cyklus	20.000 x 0,96 = 19.200 ks/cyklus
Produkce z 1 podlaží za rok	19.200 x 7 = 134.400 ks/rok
Produkce ze 4 podlaží za rok	134.400 x 4 = 537.600 ks/rok

Pro zabezpečení navrhovaného provozu bude nutné zbudovat sklad kapalného propanu uvnitř areálu, od kterého budou napojena jednotlivá podlaží a jednotlivá odběrná místa. Připojení jednotlivých teplo vzdušných agregátů bude provedeno z ocelových bezešvých trubek a originálních tlakových hadic s nezbytnými bezpečnostními a uzavíracími armaturami.

Dalším nezbytným zařízením pro zabezpečení navrhovaného provozu bude zajištění náhradního zdroje, který zabezpečí přísun proudu v období výpadků elektrické energie. Náhradní zdroje jsou nezbytné zejména pro provoz chovu drůbeže, kde by při výpadku ventilace stáje mohlo dojít k úhynu celého zástavu. Pro navrhovaný provoz bude použit mobilní náhradní zdroj.

Je možno konstatovat, že autor dokumentace věcným, a až na dále uvedené výjimky, obsahově správným způsobem popsal a vyhodnotil hlavní problémy související s výstavbou a hlavně provozem posuzované stáje, zejména :

- emise škodlivých látek z výrobního procesu do venkovního ovzduší
- emise hluku do okolí a to jak vlastním provozním zařízením, tak i navýšením dopravy
- produkce statkových hnojiv, jejich skladování a následné využití
- zatížení území dopravou surovin, hotových produktů a statkových hnojiv

- produkce odpadů, jejich skladování a likvidace
- rámcově i vlivy na okolní přírodu a krajinu.

Celá dokumentace včetně vyjádření autora dokumentace k připomínkám občanů Borové byla zpracovatelem posudku podrobně prostudována a konfrontována s přílohou číslo 4 - Dokumentace o hodnocení vlivů na životní prostředí zákona č. 100 ze dne 20. března 2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů.

Úplnost dokumentace byla posouzena rovněž ve vazbě na prohlídku současného stavu celé lokality střediska živočišné výroby provozovatele ZD Trhový Štěpánov a jeho okolí.

Přes dílčí připomínky, poznámky a doplňky, které jsou uvedeny v dalších částech je možné konstatovat, že:

a) dokumentace je v komplexním pojetí spolu s vyjádřením autora dokumentace zpracována v souladu se zákonem č. 100 ze dne 20. března 2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí a splňuje jeho základní požadavky. Dokumentace je zpracována vcelku přehledně, je dodržen sled jednotlivých částí, kapitol a subkapitol podle citované přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb.

Věcná náplň s výjimkou některých drobných nedostatků (viz další kapitola II/2 tohoto posudku a stanovisko k vyjádření občanů) odpovídá požadavkům zákona

b) rozsah dokumentace zhruba odpovídá jak náročnosti posuzované investice tak i charakteru stavby a charakteru posuzovaného životního prostředí v jejím okolí, s tím že se autor správně zaměřil na vyhodnocení a omezení emisí do ovzduší a půdy, případně následně vody.

Dostatečná pozornost je věnována odpadům a jejich přednostnímu využití eventuálně zneškodnění.

Za podstatné považují zpracování plánu sadových úprav a zabezpečení nového masivnějšího ozelenění vzrostlou zelení a to zejména podél silnice a ve směru k Borové. Cílem je účinnější zachycení emisí hluku a zápachu a alespoň částečné pohledové snížení neesteticky působícího dominantního objektu halového seníku ve směru od obce a silnice

c) dále uvedené formální i věcné nedostatky, kterých není příliš a nepřesahují únosnou míru, jsou po provedeném doplnění o vysvětlení autora takového rázu, že podle názoru zpracovatele posudku nemohou vést k hrubému zkreslení závěrů nebo výraznému posunu v hodnocení dopadů této stavby na životní prostředí.

Celkově je možno konstatovat, že přiměřená pozornost je v dokumentaci věnována popisům technologického a stavebního řešení, tak i obsahově vyhovující a s vysokou odborností zpracované vlastní hodnotící části, zejména údajům o vstupech, výstupech i popisu pravděpodobně ovlivněného životního prostředí.

Posouzení úplnosti a správnosti dokumentace podle jednotlivých částí dokumentace včetně použitých metod hodnocení podle přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb. viz následující část.

2. Správnost údajů, uvedených v dokumentaci včetně použitých metod hodnocení

Hodnocení věcného obsahu je zpracovatelem posudku dále provedeno ve sledu dle vzorové osnovy dokumentace stavby, tedy v souladu s přílohou 4 zákona č.100/2001 Sb.

K části A a B I mohu souhrnně konstatovat, že technické a technologické řešení při dodržení podmínek řádného provozování včetně zabezpečení počítačem řízeného větrání stáje a jeho svedení do ventilační komínové komory, která bude odvádět stájový vzduch nad střechu objektu bývalého seníku na odvrácené straně od obce koncepčně odpovídá současným progresivním světovým zvyklostem řešení zemědělských farem pro výkrm brojlerů v imisně citlivých lokalitách.

Pouze upozorňuji na skutečnost, že dnem 1. června 2002 vstoupila v platnost nová **Vyhláška č. 191/ 2002 Sb.** ministerstva zemědělství o technických požadavcích na zemědělské stavby, která v příloze č. 4 v tabulkách uvádí zásadní požadavky na drůbež, kterým ne zcela vyhovují údaje udávané v popise technologie v rámci posuzované dokumentace. Jedná se zejména o skutečnost, že dodavatel technologie i její provozovatel musí dodržet vedle požadované hustoty zástavu, která povede pravděpodobně ke snížení zástavu brojlerů v každém podlaží, dodržet i další parametry – např. počet 1 brojlerů na 1 krmítko, který je stanoven u miskových krmítek na 65 ks, u napáječek podle typu 12- 100 ks brojlerů na jednu napáječku (u kapátkových 12 ks, u kalíškových 40 ks)

Doporučuji v tomto smyslu do souboru podmínek a opatření doplnit:

- V souladu s Vyhláškou č. 191/ 2002 Sb. ministerstva zemědělství o technických požadavcích na zemědělské stavby, která v příloze č. 4 v tabulkách uvádí zásadní požadavky a parametry chovu drůbeže, prověřit v dalším stupni dokumentace stavby koncentraci zvířat na jednotku plochy a parametry technologie výkrmu tak, aby byla v souladu s touto vyhláškou.

K části BII- Údaje o vstupech:

Za zásadní je třeba považovat, že veškeré posuzované aktivity jsou situovány do stávajícího zemědělského areálu a prakticky veškeré stavební a technologické činnosti budou realizovány uvnitř stávajícího objektu seníku a proto nedojde k záboru ze zemědělského půdního fondu, přičemž patrové uspořádání provozu ve stávajícím objektu je z hlediska otázky záboru půdy rovněž velmi výhodné.

Tuto skutečnost je třeba zdůraznit i s ohledem na kvalitu ZPF v katastru obce Útěšenovice, kde průměrná cena zemědělských pozemků dosahuje 5,55 Kč/ m², což je ve srovnání s okolními obcemi či katastry nejvyšší hodnota (např. vlastní Zbraslavice mají průměrnou hodnotu jednoho čtverečního metru 5,15 Kč, Hranice u Slavošova dokonce 4,0 Kč.)

Spotřeba vody

K výpočtu potřeby vody použil zpracovatel dokumentace správně metodiku podle směrnice MLVH a MZd č. 9 z roku 1973 a potřeba vody pro hospodářská zvířata byla stanovena podle rezortního předpisu „Požadavky na stavby a zařízení pro hospodářská zvířata“ (MZe ČR - PP č. 11/1996).

Za důležitou skutečnost považuji zdůraznění v dokumentaci neuvedené skutečnosti, že voda svojí kvalitou musí vyhovovat požadavkům na pitnou vodu dle vyhlášky MZd ČR č.376/2000 Sb.

Doporučuji v tomto smyslu doplnit následující podmínku:

Prověřit kvalitu vody a případně nejpozději do kolaudace objektu zabezpečit její soulad s požadavky na pitnou vodu dle vyhlášky MZd ČR č.376/2000 Sb.

Ostatní surovinové a energetické zdroje

Spotřeba surovin

Spotřeba surovin při výstavbě

Tato pasáž není v dokumentaci zpracována vůbec a to ani orientačně.

S ohledem na nedávné zahájení projektových prací a skutečnost, že se jedná o rekonstrukci stávajícího objektu, kde hlavní hmoty jsou již na staveništi a prakticky půjde pouze o doplnění vestavby a technologie, hodnotím toto opomenutí jako nepříliš významnou chybu. Poměrně podrobně a s využitím platných či doporučených normativů je zpracována kapitola Spotřeba surovin při provozu - zejména spotřeba krmiv a steliv.

Spotřeba a zásobování elektrickou energií a plynem

V souladu s popisem stavby a realitou se v dokumentaci předpokládá, že elektrická energie je vedle osvětlení objektu využívána rovněž pro pohon technologického zařízení, zejména pro pohony krmných linií a příčného spojovacího dopravníku. Dalšími spotřebiči v navrhovaném provozu budou jednotlivé elektromotory ventilátorů, zajišťujících ventilaci objektu. Celkový instalovaný příkon je v současné době možno stanovit pouze technickým odhadem předpokládaný soudobý příkon pro 4 podlaží ve výši 40 kW a předpokládaná roční spotřeba na 350.000 kWh/rok s ohledem na skutečnost, že v době zpracování této dokumentace nebyla k dispozici žádná ze stavebních ani technologických dokumentací.

V rámci navrhovaného provozu bude využita stávající elektro přípojka, která je napojena na stávající trafostanici. Připojovací dimenze pro stávající areál je dostatečná i pro navrhovaný provoz.

Protože se jedná o chov živých zvířat, vysoce náročných na pravidelnou výměnu stájového vzduchu a zajištění optimální teploty, je ve smyslu ČSN 34 1610 objekt výkrmu brojlerů zařazen do I. stupně důležitosti zajištění dodávky elektrické energie, neboť při jejím výpadku by mohlo dojít k velkým hospodářským škodám.

Z tohoto důvodu je nutné počítat s instalováním náhradního elektrického zdroje. V daném případě by se jednalo o dieselelektrické soustrojí, které bude zapínáno automaticky po výpadku elektrické energie ze sítě. U posuzované farmy se počítá s použitím mobilního náhradního zdroje.

Komunikační napojení

Jako odpovídající hodnotím i vjezd k nově rekonstruovanému objektu a to ze silnice I. třídy Zbraslavice – Zruč n/Sáz. K pohybu dopravních prostředků v areálu bude využíváno stávajícího komunikačního systému, který bude vzhledem k nové výstavbě doplněn.

Doprava a její frekvence

Dopravní intenzita na uvedené komunikační přípojce vcelku odpovídá dopravním potřebám areálu, nedosahuje vyšších hodnot, podíl těžké nákladní dopravy nevybočuje z průměru na obdobných komunikacích I. třídy.

Výstavba

Potřeby dopravy pro období výstavby nejsou autorem dokumentace kvantifikovány - nutno počítat s využitím střední a těžké nákladní dopravy - s ohledem na skutečnost, že se jedná o rekonstrukci stávajícího objektu hodnotím toto opomenutí stejně jako u bilance surovin pro výstavbu jako nepříliš významnou chybu.

Provoz farmy

Podle autora dokumentace zůstane předpokládaná četnost osobní automobilové dopravy na stejné úrovni a bude představovat přibližně 2 vozy/den

Rekapitulace nákladní automobilové dopravy dokládá zvýšení počtu nákladních aut z 1 na 2 denně a to následovně:

	Původní provoz	navrhovaný provoz
Navážení krmných směsí	63	189

Navážení podestýlky	11	28
Navážení kuřat	21	63
Navážení topného média	10	16
Odvoz podestýlky	50	150
Odvoz splaškových vod	5	9
Odvoz vykrmených kuřat	54	162
Odvoz uhynulých kusů	122	122

Celková četnost /rok	336	739
průměrná četnost/den	0,92	2,02

Zde je třeba mít na zřeteli, že se jedná o zprůměrované údaje, které s ohledem na skutečnost, že se jedná o turnusový provoz neodpovídají zcela skutečnosti. S ohledem na střídání turnusů v počtu 2 stávajících hal a 4 podlaží v nové výkrmně a krátké období produkčního cyklu není však tato nerovnoměrnost příliš vysoká.

K části B.III. Údaje o výstupech

Ovzduší

Posouzení vlivů posuzované stavby na ovzduší bylo zpracovatelem dokumentace v červenci 202 a to podle tehdy platných předpisů - zejména vyhl. 97/2000 Sb, kterou se mění vyhláška č. 117/1997 Sb., kterou se stanovují emisní limity a další podmínky provozování stacionárních zdrojů znečišťování a ochrany ovzduší a metodického pokynu odboru ochrany ovzduší MŽP, který byl publikován v č. 1 Věstníku MŽP ČR z roku 1998.

Vzhledem k tomu, že podle nového zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů, zejména Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. se většina parametrů a postupů v oblasti ochrany ovzduší dosti radikálně mění, pokládám za nezbytné provést následující srovnání:

Produkce podle posuzované dokumentace (dle Věstníku MŽP ČR č.1 z roku 1998) :

kategorie zvířat	emisní faktor
brojleři	kg NH ₃ /kus a rok

0,21

Pro porovnání původního a navrhovaného provozu je v následující tabulce uveden přehled chovaných zvířat na farmě:

Původní provoz:			
40.000 ks brojlerů	x	0,21	8,4 t/rok
Navrhovaný provoz:			
120.000 ks brojlerů	x	0,21	25,2 t/rok

Podle Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. - přílohy č. 2 , tabulky č. 6- Emisní faktory pro vyjmenované zemědělské zdroje a to v součtu emisí ve stáji a z hnoje (podestýlky):

Původní provoz:				
40.000 ks brojlerů	x	0,11	(0,10+0,01)	4,4 t/rok
Navrhovaný provoz:				
120.000 ks brojlerů	x	0,11	(0,10+0,01)	13,2 t/rok

Z uvedeného výpočtu je zřejmé, že se zcela mění a to výrazně ve směru dolů na cca 52 % původních hodnot celková emise amoniaku a tedy i základ pro výpočet rozptylové studie

amoniaku, která tvoří přílohu posuzované dokumentace a uvažovala s rozptylem produkce amoniaku ve výši 25,2 t za rok.

Stejně tak nově přiznané hodnoty snížení emisí amoniaku s porovnáním referenčních a snižujících technologií, uvedené v tabulce č.8 Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. - přílohy č. 2 se výrazně mění proti současnému stavu a to v našem konkrétním případě chovu drůbeže následovně:

Ověřená snižující technologie	Procento snížení emisí NH ₃
Technologie krmení a napájení s enzymatickými látkami	40 %
Ošetření hluboké podestýlky enzymatickými látkami	70 %

Z uvedeného je zřejmé, že snížené produkce amoniaku podle přílohy 2 tab. 6 je možné při použití referenčních technologií dále výrazně snížit podle přílohy č. 8 ve srovnání se současnými uzancemi cca 2x.

Posuzovaná stavba je podle nového zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů - Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. zařazena mezi zvláště velké zdroje znečištění.

V této souvislosti upozorňuji investora a provozovatele na potřebu zpracování plánu zavedení zásad správné zemědělské praxe u zdroje znečišťování ovzduší ve smyslu příslušných ustanovení zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů - Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. – konkrétně přílohy č.2 – bodu 4, který nahrazuje jinak povinné měření emisí. Tento plán pracuje se zavedením ověřených snižujících technologií a (viz shora) a schvaluje ho podle § 5 odst.8 zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. příslušný Krajský úřad.

Z uvedeného rozboru je patrné, že dokumentace byla zpracována ještě před vydáním uvedených prováděcích předpisů zákona o ovzduší a vzhledem k tomu pracovala s výrazně vyššími hodnotami emisí amoniaku.

Protože i při těchto parametrech byly hodnoty uváděné dokumentací a navazujícím vysvětlením autora dokumentace a vyplývající z výsledků rozptylové (imisní) studie a výpočtu pásma ochrany chovu vyhovující, nepokládám za nutné provádět v dané etapě posuzování přepočty těchto údajů – budou totiž výrazně nižší, než dokumentací uváděné parametry.

Příslušné opravy a přepočty tedy postačí podle mého názoru provést v dalším stupni dokumentace stavby a provést jejich projednání s příslušnými orgány a obcí v rámci posuzování a odsouhlasování dokumentace stavby.

Doporučuji v tomto smyslu doplnit soubor opatření a podmínek Krajského úřadu o následující podmínky:

- v dalším stupni dokumentace stavby provést emisní a imisní hodnocení stavby včetně hodnocení zápachu (odborný posudek) podle současně platných předpisů, tj. zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů – zejména Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb.

- ze strany provozovatele stavby zabezpečit zpracování plánu zavedení zásad správné zemědělské praxe u zdroje znečišťování ovzduší podle § 5 odst.8 zákona o ochraně ovzduší č.86/2001Sb. a předložit jej ke schválení orgánu kraje

Pro komplexní posouzení vlivů posuzované stavby na ovzduší jsou dále zpracovatelem dokumentace uvedeny některé další doplňující ukazatele o produkci a to oxidu uhličitého, prachu a celkového tepla produkovaného zvířaty.

Při hodnocení plošných zdrojů znečištění ovzduší – zejména aplikace drůbežního trusu je třeba uvést, že aplikace nebude probíhat na katastru dotčené obce, ale na pozemcích katastru Chabeřic.

Za důležité je třeba pokládat dodržení zákona č. 308/2000 Sb. ze dne 4. srpna 2000, a vyhlášky č.476/2000 ze dne 13.prosince 2000, kterou se mění vyhláška MZe č.274/1998 Sb. o skladování a způsobu používání hnojiv.

Pro výpočet emisí hlavních liniových zdrojů znečištění ovzduší zpracovatel dokumentace používá Emisní data dle prací VÚMV. Pro výpočet emisní zátěže v rámci posuzovaného území jsou použity emisní faktory (g/minutu provozu).

Zpracovatelem dokumentace prezentované výpočty a výsledné údaje prokazují, že zatížení emisemi z přídatné dopravy k zajištění výkrmu brojlerů je minimální a pohybuje se v přepočtu za rok v jednotlivých kg, denně dosahují tyto hodnoty max 30 g, což přispívá k nevýraznému nárůstu imisního pozadí liniového znečištění na příslušných trasách.

Část III.2 odpadní vody je členěna na subkapitoly pro období výstavby a vlastního provozu. U výstavby se pouze uvádí, že u odpadních vod splaškových lze očekávat nárůst oproti navrhovanému provozu z důvodu většího počtu pracovníků na rekonstrukci i provoz a vzhledem k tomu, že zůstane zachována celková zastřešená plocha na stejné úrovni nedejde k nárůstu produkce dešťových vod.

K období provozu dokumentace konstatuje, že kvantifikace produkce splaškových vod ze sociálního zařízení, že tyto vody budou i nadále jímány do stávající zemní jímky, odkud budou v pravidelných intervalech odváženy k likvidaci na nejbližší čistírnu odpadních vod.

U této jímky byla provedena zkouška vodonepropustnosti dle ČSN 75 09 05 se závěrem, že jímka vyhovuje podmínkám zkoušky vodotěsnosti.

Dešťové vody ze stávajícího objektu zůstanou v nezměněném množství a budou i nadále likvidovány odvedením na okolní terén a následným vsakem do země.

Hodnocení je provedeno stručně, ale kvantifikace odpadní vody je přesná a postačující.

Část III.3 Odpady je v dokumentaci uvedena sdělením o formě posuzování odpadového hospodářství v členění podle hlavních chronologických etap vzniku a dále citací, že jsou hodnoceny podle zákona 185/2001 Sb. „O odpadech a změně některých dalších zákonů“ a některé z nich jsou orientačně kvantifikovány a zhodnoceny v rozdělení podle časového období jejich vzniku a klasifikovány podle navazujících vyhlášek MŽP ČR platných od 1.1. 2002, kdy nabyly účinnosti i další vyhlášky, autorem dokumentace neuváděné a to zejména : vyhl. č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, vyhl. č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, vyhl. č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, vyhl. č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, a vyhl. č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB.

Přestože postrádám v uvedené kapitole ještě zpravidla uváděnou etapu „odpady vznikající při likvidaci stavby“ je jinak členění a kvantifikace odpadů úplná a je v souladu s legislativou i předpokládanými skutečnostmi zejména při provozu posuzované stavby.

Kapitola III.4. Ostatní - kvantifikující hygienické požadavky na úroveň **akustické situace** ve venkovním prostředí a limity nejvýše přípustných hodnot hluku, které stanovuje v samostatné hlukové studii, tvořící přílohu dokumentace a to ve vazbě na zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů včetně požadavků kladených zákonem na ochranu zdraví před hlukem a vibracemi (v díle 6, §30, 31, 32, 33 a 34.) prováděcí právní předpis, kterým je Nařízení vlády o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací č. 502 /2000 Sb.)

Autor hlukové studie při kvantifikaci akustických vlivů nevyužil obvykle aplikovaný program Hluk +, ale souhlasím s jeho konstatováním, vyplývajícím z provedených výpočtů a hodnocení, že nebudou překročeny hygienické limity hluku ani v období vlastního navrhovaného provozu. Při provozování farmy bude používána vesměs mobilní dopravní mechanizace, jejíž hlučnost je dána zdrojem pohonu, kterým bude zpravidla motor. Všechny tyto dopravní prostředky jsou homologované na provoz na veřejných komunikacích a splňují předepsané parametry.

Celkově nebudou překročeny parametry požadované platným Nařízením vlády o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací č. 502 /2000 Sb. a to ani pro noční ani pro denní dobu.

Pokud se týká **vibrací**, v průběhu vlastního provozu produkční stáje nebudou žádné vibrace vznikat, protože stavba ani technologie neobsahuje žádné zdroje možných vibrací.

V průběhu rekonstrukce objektu může být vznikem vibrací navýšení četnosti nákladní dopravy při průjezdu nákladních automobilů, navážejících stavební a technologická materiál. Dalším možným zdrojem vibrací budou některé stavební práce, jako jsou dusání a vibrování betonových konstrukcí. Tyto činnosti však budou časově omezené po dobu výstavby.

Taktéž se v průběhu vlastního provozu nepředpokládá výskyt jakéhokoliv **radioaktivního či elektromagnetického záření**.

Je tedy v podstatě bez výhrad možné souhlasit s tvrzením zpracovatele dokumentace, že na základě rozboru emisí hluku a vibrací pro areál živočišné výroby v Útěšenovicích lze zcela jednoznačně konstatovat, že jak provozem farmy jako celku, tak nově provedenou rekonstrukcí stávajícího seníku se výrazněji nezmění emise hluku ani v areálu ani na veřejných komunikacích oproti současnému stavu.

Z hlediska hodnocení použitých metod použil autor dokumentace při identifikaci vlivů výstavby a provozu areálu výkrmu brojlerů v Útěšenovicích na životní prostředí metodiku EIA dle zákona č. 100/2001 Sb., dále různé doplňující pokyny, metodiky a doporučení, specifikované v textu, které jsou odpovídající současnému stavu poznání v daném oboru chovu drůbeže.

Dále využil výsledky návrhů ÚSES, údaje o chráněných částech území, kvantitativních údajů o vstupech do výroby dle projektové dokumentace.

Dále autor použil, tak jak je obvyklé, literárních údajů, norem a dalších metodik a pramenů, výslovně citovaných v dokumentaci.

Pokud se týká uplatnění metody RNDr Bubníka z ČHMÚ pro výpočet chladných zdrojů v malých vzdálenostech místo obvyklejší metody SYMOS 97 akceptuji písemné vysvětlení našeho předního odborníka Ing.M.Pulkrábka (nositel nové autorizace MŽP ČR ke zpracování rozptylových studií i odborných posudků), které je v tomto posudku doloženo.

I podle mých dosavadních zkušeností se domnívám, že výsledky této metodiky jsou vyšší než u metodiky SYMOS (při stejně zadaných vstupních parametrech). Výsledné hodnoty jsou tak horním odhadem a dávají rezervu pro skutečný případ.

Podotýkám k tomu pouze skutečnost, že další významnou cca 50% rezervu vytváří využití nových emisních faktorů (viz část ovzduší tohoto posudku).

3. Pořadí variant z hlediska vlivů na životní prostředí

V příslušné úvodní části dokumentace, která by se měla zabývat variantním řešením uvádí autor dokumentace pouze poněkud zmateně a od problému odtažitě, že „hlavním cílem

posuzovaného záměru je vhodné využití volného objektu seníku a tím i rozšíření stávajícího provozu. Dalším základním aspektem pro investora je ekonomika provozu chovu brojlerů, kdy stávající obsluha zvládne obstarat nejen stávající provoz dvou hal, ale i nově navrhované kapacity v objektu seníku. Hlavním variantním výběrem pro investora byla možná výkrmová kapacita objektu a to jak z hlediska stavebních možností seníku a optimálních požadavků pro chov brojlerů, tak i z hlediska zátěže na nejbližší okolí. “

Autor se v dané pasáži variantami a jejich hodnocením prakticky nezabývá - tento nedostatek však napravil zpracovatel dokumentace v části E dokumentace a to provedením hodnocení všech tří potencionálně uvažovaných možných variant, tj. varianty aktivní, spočívající v celkové rekonstrukci objektu a tím souvisejícím nárůstem počtu chovaných kusů, varianty pasivní, spočívající v zachování stávajícího provozu, popřípadě z ekonomických hledisek jeho zrušení a varianty aktivní, spočívající ve výstavbě plánované aktivity na zelené louce.

Při tomto hodnocení reálné posuzované varianty i fiktivních variant bylo autorem dokumentace využito zjednodušeného postupu ekologické expertízy staveb, označované autorem prof. Říhou jako TUKP /metoda totálního ukazatele kvality prostředí/ s využitím stanovené verbálně-numerické stupnice.

U posuzovaných variant byly hodnoceny jednotlivé kategorie impaktů rozdělené do 2 skupin a to :

1/ V oblasti biofyzikálního prostředí

- 1.1 Zábor zemědělské půdy
- 1.2 Znečištění ovzduší emisí NH₃
- 1.3 Znečištění ovzduší emisí zápachu
- 1.4 Zátěž hlukem
- 1.5 Dopady na faunu a floru
- 1.6 Znečištění povrchových vod
- 1.7 Znečištění podzemních vod
- 1.8 Vlivy na ÚSES
- 1.9 Kumulované vlivy na obyvatelstvo
- 1.10 Znečištění povrchových a podzemních vod

2/ V oblasti sociálního prostředí

- 2.1 Změna počtu pracovních příležitostí a zkvalitnění prac. prostředí /vznik nových/
- 2.2 Vliv na historické a kulturní artefakty
- 2.3 Vliv na území a soulad s ÚP
- 2.4 Vliv na investiční náklady

Přes určitou schematičnost posuzovaného postupu se domnívám, že autor správně zvolil hlavní představitele impaktů a rovněž rozvržení mezi uvedené dvě skupiny (10 impaktů charakteru biofyzikálního a pouze čtyři z oblasti ekonomicko – sociální je provedeno správně.

Z provedeného vyhodnocení variant vyplývá, že navrhovaná varianta představuje v daném případě variantu ekologicky nejpříjemnější, zatímco varianty 2 a 3 je možno považovat za méně vyhovující. Varianta s využitím objektu popřípadě celého areálu pro jinou podnikatelskou aktivitu (například průmyslovou výrobu) se nejeví vůbec vhodná. Výstavba nového provozu na zelené louce se pak ukazuje zejména z hlediska ochrany přírody i z hlediska ekonomického jako nejméně vyhovující.

I toto hodnocení, které není v daném případě povinné nemohlo dojít k jinému než presentovanému názoru, že návrh investora na realizaci stavby je možné a ekologicky přijatelné uskutečnit.

4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahujících státní hranice

Přeshraniční vlivy se neuplatňují.

III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Každý nově postavený objekt v extravilánu, t.j. i objekty živočišné velkovýroby byt' situované v rámci již existujícího areálu, mohou do určité míry po výstavbě působit negativně na okolí.

Intenzita negativního působení je přímo závislá nejen na druhu, ale i na počtu ustájených zvířat, dále na technickém řešení objektů pro chov, na krmných technologiích, napájení a odkluzu exkrementů zvířat a na příslušné technologické kázni.

Pokud se týká vlastního technického řešení stavby mohou zcela jednoznačně konstatovat, že technické a technologické řešení při dodržení podmínek řádného provozování včetně zabezpečení intenzivního řízeného provětrávání stáje s odvodem emisí amoniaku a zápachu odtahovou šachtou na odvrácené straně objektu od obce odpovídá současným progresivním světovým zvyklostem řešení výkrmnů brojlerů.

Navržené řešení garantuje maximální využití posuzované výstavby v areálu živočišné výroby ZD Trhový Štěpánov a při dodržení všech vpředu zmíněných parametrů, navazujících na požadavky legislativy EU, skýtá garanci uplatnění nezbytné péče o zvířata ve spojení se špičkovou technologií klimatizace, krmení a napájení, které zabezpečují kvalitní prostředí pro zvířata a jejich pohodu z hlediska tepelného a fyziologického pohodlí (welfare) a předpoklady pro udržení dobrého zdravotního stavu.

Za hlavní problémové okruhy vlivů posuzované stavby a jejich řešení v rámci dokumentace je možné považovat:

Emise amoniaku a zápachu, u kterých je v dokumentaci proveden úplný rozbor problematiky s tím, že podle autora dokumentace je plánovaný areál v dostatečné vzdálenosti od osady Borová obce Zbraslavice, takže za normální atmosférické situace nedojde k narušení pohody obyvatel emisemi amoniaku ani zápachem z provozovny.

Z hlediska emisních limitů a to především ve vazbě na novou legislativu (podrobněji viz část Ověření) se jedná o produkce vysoce podlimitní a rozptýl těchto látek je zajištěn jejich vysokým ředěním intenzitou počítaných ovládaných ventilačních systémů včetně optimálního vyvedení emitujících plynů ve vztahu k obci.

Z hlediska potenciálně možného ovlivnění rostlin chráněných a vzácných rostlin nacházejících se v lokalitách zvláštní ochrany je možno v souladu s dokumentací konstatovat, že jsou lokalizovány ve vzdálenostech zaručujících jejich ochranu, vlastní stavba se nachází ve stávajícím oploceném areálu živočišné výroby.

Další výrazně problémový okruh, představovaný aplikací hnojivých odpadů (statkových hnojiv formou hluboké podestýlky z výkrmny brojlerů) na zemědělských pozemcích je v dané lokalitě a provozujícím ZD Trhový Štěpánov garantován disponibilními dostatečnými vlastními zdroji půdy .

Přesto pokládám za potřebné nejpozději do kolaudace stavby zajistit ze strany provozovatele stavby zpracování aktualizace plánu rozvozu a aplikace organických hnojiv a jeho projednání s příslušným orgánem OŽP .

Z hlediska základních rizik, ke kterým by mohlo v rámci areálu posuzované rekonstrukce stávajícího seníku na výkrmnu brojlerů v Útěšenovicích při jeho provozování dojít a jsou představována především následujícími případy:

- * možný požár objektů
- * havárie dopravních nákladních prostředků (traktor s vlekem či nákladní automobil),
- * netěsností či havárií skladovací jímky splaškových vod

je možné konstatovat, že jsou v posuzované dokumentaci dobře a na úrovni současného poznání ošetřena a to především celou řadou uplatněných opatření pro případ zabezpečení objektů z uvedených hledisek.

Dalším rizikem je možnost nákazy chovu některou přenosnou chorobou. Prevencí proti zavlečení nákazy do chovu je zamezení přístupu nepovolaných osob do areálu. Dále je nutné dodržovat běžné zooveterinární zásady chovu, jako jsou pravidelná desinfekce stájí, jejich odstátí před dalším naskladněním, odběr kuřat z jednoho chovu, pravidelná deratizace, včasný odvoz kadaverů a podobně.

Významné riziko, které je třeba eliminovat na minimální rozsah náhradním zdrojem elektrické energie v rámci farmy a to s ohledem na zamezení hromadných úhynů brojlerů v důsledku nedostatku kyslíku při případném výpadku elektrické energie.

IV.POSOUZENÍ NÁVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, PŘÍPADNĚ KOMPENZACI NEPŘÍZIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

V posuzované dokumentaci jsou poměrně pečlivě a rozsáhle definována základní opatření k prevenci, vyloučení či snížení nepříznivých vlivů na životní prostředí.

Tato opatření jsou rozdělena do dvou částí a to na územně plánovací a předprojektová opatření a opatření technického rázu, členěná dále na opatření při projektové přípravě a výstavbě a při provozu stavby.

Těchto opatření je značný počet, přesto však doporučuji tento soubor doplnit o další následující opatření – pro rozlišení jsou opatření která vyplývají z posouzené dokumentace uvedena normálním písmem, opatření vyplývající z posudku a připomínek účastníků posuzování jsou uvedeny kurzívou a to následovně:

Územně plánovací a předprojektová opatření

Vzhledem k tomu, že pro obec Útěšenovice není doposud zpracován územní plán doporučuje se při stanovení zón, zejména výrobní zemědělské a obytné přihlídnout k vypočtenému pásmu ochrany chovu.

Technická opatření

Z hlediska technických opatření, která by měla být uplatněna v jejím provozu by měla spočívat především v návrhu opatření k omezení vzniku a šíření emisí amoniaku a zápachu, ochraně povrchových a podzemních vod a správnému nakládání s odpady.

Při projektové přípravě a výstavbě:

- *v souladu s Vyhláškou č. 191/ 2002 Sb. ministerstva zemědělství o technických požadavcích na zemědělské stavby, která v příloze č. 4 v tabulkách uvádí zásadní požadavky a parametry chovu drůbeže, prověřit v dalším stupni dokumentace stavby koncentraci zvířat na jednotku plochy a technologii výkrmu tak, aby byla v souladu s touto vyhláškou.*
- v rámci projektové přípravy navrhnout vybudování ventilačního komínu, umístěného na zadní štítové stěně objektu, který bude zaústěn nad střechem objektu
- *v dalším stupni dokumentace stavby provést emisní a imisní hodnocení stavby včetně hodnocení zápachu (odborný posudek) podle současně platných předpisů, tj. zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů – zejména Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb.*
- *zabezpečit ze strany provozovatele stavby zpracování plánu zavedení zásad správné zemědělské praxe u zdroje znečišťování ovzduší podle § 5 odst.8 zákona o ochraně ovzduší č.86/2001Sb. a předložit jej ke schválení orgánu kraje*
- v rámci projektové přípravy navrhnout nový kafilerní box
- v rámci projektové přípravy navrhnout nové ozelenění areálu a to zejména ze strany od silnice a od osady Borová a obce Zbraslavice
- v rámci projektové přípravy počítat s instalováním náhradního zdroje
- *ve stavebním řízení doplnit dokumentaci stavby o opatření, týkající se provozu*

náhradního zdroje - dieselagregátu tak, aby byly splněny požadavky ve smyslu nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

- v rámci projektové přípravy počítat s prostory pro odpadové hospodářství
- v průběhu výstavby zabezpečit řádné nakládání s případnou výkopovou zeminou, vyloučit ukládání odpadů do půdy, popřípadě jejich likvidaci pálením na staveništi
- *Minimalizovat negativní vlivy dopravy v průběhu výstavby na nejbližší okolí a to tak, že práce budou omezeny na denní hodiny a doprava na dohodnuté trasy s tím, že investor bude dbát na plynulost dopravy a provádět pravidelnou očistu přilehlých komunikací*
- v prostoru výstavby zakázat mytí motorových vozidel a manipulaci s látkami nebezpečnými vodám
- v případě zvýšené prašnosti při suchém počasí provádět skrápění míst, kde prašnost vzniká, provádět očistu kol techniky před výjezdem na přilehlé státní silnici a dbát na zajištění plynulosti dopravy na této komunikaci
- zabezpečit řádné nepropustné provedení podlah ve všech podlažích objektu
- povrchové úpravy uvnitř stájí provést materiály s hygienickými atesty
- zajistit smluvní zajištění likvidace všech vznikajících odpadů
- *navrhnout a provést doplnění areálu o plánovanou zeleň*

Ve fázi provozu:

- dodržovat předepsané kapacity celé farmy, jakož i jednotlivých objektů
- *prověřit kvalitu vody a nejpozději do kolaudace objektu zabezpečit její soulad s požadavky na pitnou vodu dle vyhlášky MZd ČR č.376/2000 Sb.*
- zajistit zpracování aktualizace plánu rozvozu a aplikace organických hnojiv a zabezpečit jeho projednání s OkÚ Kutná Hora - RŽP
- zajistit vedení předepsané evidence odpadů v souladu s novým zákonem o odpadech
- vypracovat provozně organizační řád pro jednotlivé provozy, provádět pravidelné proškolení vhodně vybrané obsluhy
- přísně dodržovat veterinární, hygienické a bezpečnostní předpisy
- zajistit pravidelné provádění deratizace odbornou firmou
- zabezpečit udržování celého areálu v čistotě a ošetřování stávající i nové zeleně

V.VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBDRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI

VEŘEJNOST

Zástupci veřejnosti se v zákonné lhůtě k posuzované akci vyjádřili a to prostřednictvím předání svého stanoviska jako přílohy Vyjádření Obce Zbraslavice ze dne 16. 9. 2002

Občané Borové ve svém stanovisku konstatují, že v minulém prohlášení uvedli, že mnoho hodnot uváděných v oznámení k „Rekonstrukci farmy na výkrmnu brojlerů Útěšenovice, okr. Kutná Hora“ je podhodnocených a očekávali, že bude provedena náprava na základě jejich vyjádření. Bohužel se toto nestalo, a tak dále uvádí dle jejich názoru velmi významné skutečnosti, které byly v uvedeném oznámení opomenuty.

Stanovisko:

Zpracovatel dokumentace Ing. Nešpor na vyjádření reagoval tak, že předložil Krajskému úřadu vyjádření, ve které uvedl svoji reakci a reakci zpracovatele imisní studie Ing. Pulkrábka na dále uvedené připomínky. Toto vyjádření mi bylo rovněž jako jeden z podkladů pro zpracování posudku KÚ Středočeského kraje předáno. Pro úplnost dokládám toto vyjádření jako přílohu posudku tak, aby bylo k dispozici všem účastníkům procesu hodnocení stavby. V dalších svých stanoviscích k jednotlivým dílčím požadavkům občanů Borové reagují jak na jejich vyjádření, tak i vyjádření zpracovatele dokumentace Ing. Nešpora.

Připomínka občanů Borové č.1:

1. Část G Všeobecné srozumitelné shrnutí netechnického charakteru, s. 57, 4. odst. praví toto:

Záměr je možné podle přílohy č. 1 zákona č. 100/2001 Sb. zařadit do příslušné kategorie č. II (záměry vyžadující zjišťovací řízení) a to do bodu 1.5 Chov hospodářských zvířat s kapacitou od 50 do 180 dobytčích jednotek (1 dobytčí jednotka = 500 kg živé hmotnosti, 120 000 ks brojlerů x 0,8 kg průměrné hmotnosti/500 kg živé váhy = 128 dobytčích jednotek), sloupec B záměry v kompetenci orgánů kraje.

Výsledkem proběhnuvšího zjišťovacího řízení byl požadavek na dopracování vlastní dokumentace, která se tímto předkládá k posouzení.

Vyjádření občanů:

A. Pokud se provede naznačený výpočet, tak 120 000 ks x 0,8 kg průměrné hmotnosti je 96 000 kg. (120000 x 0,8 = 96000). Pokračujeme-li ve výpočtu a číslo 96 000 dělíme číslem 500 je výsledkem číslo 192. Tedy opravdu ne číslo 128, jak je uvedeno v oznámení.

Tato situace má následující důsledky: Dle zákona 100/2001 Sb. a přílohy č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb. nelze tento záměr v žádném případě zařadit do KATEGORIE II (záměry vyžadující zjišťovací řízení), bod 1.5 Chov hospodářských zvířat s kapacitou od 50 do 180 dobytčích jednotek (1 dobytčí jednotka = 500 kg živé hmotnosti), ale je třeba ho zařadit do KATEGORIE I (záměry vždy podléhající posouzení) bodu 1.7 Chov hospodářských zvířat s výjimkou s kapacitou od 180 dobytčích jednotek (1 dobytčí jednotka = 500 kg živé hmotnosti).

B. Jak bylo v bodě A uvedeno, počítala se celková průměrná hmotnost jako 0,8 kg. Bohužel ani s tímto číslem nelze souhlasit. V dokumentaci na straně 15 je uvedena spotřeba krmiva pro vykrmení 1 ks o váze 1,8 kg. Vzhledem k tomu, že se předpokládá turnusové zavážení a

vyvážení brojlerů, je průměrná váha brána jako polovina koncové průměrné váhy vyskladněného brojlera. V tomto případě tedy 0,9 kg.

Pokud se provede výpočet $120\ 000 \times 0,9 = 108\ 000$. Dále: $108\ 000/500 = 216$. Tedy pokud bychom započítali i 2 % průměrných ztrát, koriguje se číslo 216 na cca 211. Tedy v areálu by bylo dislokováno v přepočtu na celkovou hmotnost 211 dobytčích jednotek. Závěrem z bodu 1 požadujeme bezpodmínečné přeřazení záměru z kategorie II do kategorie I.

Stanovisko:

Ing. Nešpor reaguje na tuto připomínku v bodech I A a IB odpovídajících textaci připomínek občanů tak, že v části A provádí přepočet počtu DJ s použitím správného oficiálního přepočtového koeficientu 0,0016 odpovídajícího průměrné hmotnosti 1 brojlera 0,8 kg a v části B provádí přepočet spotřeby krmiv na tuto průměrnou hmotnost, respekt. na správnou vyskladňovací hmotnost brojlerů 1,6 kg.

U bodu A se podle mého názoru dopouští omylu a to tak, že uvádí počty ks a hmotnost brojlerů na c e l é f a r m ě, což by bylo správné, pokud by se v rámci posuzované akce prováděla i rekonstrukce stávajících hal pro 40.000 ks brojlerů.

Přitom je jasně stanoveno, že předmětem posouzení je rekonstrukce stávajícího seníku na kapacitu 80 000 brojlerů tedy celkem 128 DJ.

Jak vyplývá z legislativní úpravy a logiky posuzování, musí zpracovatel s ohledem na stanovení dopadů do okolního ŽP vyhodnotit nejen vlastní oznamovanou a posuzovanou stavbu, ale pokud se v rámci stávajícího areálu nacházejí další již provozované stavby, i vlivy synergické, tj. vlivy všech ostatních staveb, – v daném případě tedy i existující výkrmny pro 40.000 ks brojlerů.

Uvedenou diskusi v daném stadiu projednávání však považuji za zcela zbytečnou, neboť v rámci zjišťovacího řízení bylo Krajským úřadem v části identifikační údaje postupováno při přepočtu DJ správně a výsledkem zjišťovacího řízení bylo rozhodnutí, že záměr b u d e posuzován podle citovaného zákona č. 100/2001 Sb. a bude zpracována dokumentace podle přílohy č. 4 tohoto zákona.

Přestože tedy bylo dosaženo stejného výsledku, jako při zařazení do kategorie I. – tedy zpracování a posouzení dokumentace, uvádím dále argumenty, které mne k tomuto závěru, který dnes již na proces posuzování nemá žádný vliv, vedlo:

Předmětem posouzení je rekonstrukce stávajícího seníku na kapacitu 80 000 brojlerů. Podle výkladu MŽP ČR ke stanovení kapacit a přepočtů na DJ bylo díky koordinaci s MZe ČR využito stejných průměrných hmotností, tak jak je následně uvedla vyhláška Ministerstva zemědělství č. 191/ 2002 Sb. o technických požadavcích na stavby pro zemědělství – viz příloha č. 6 této vyhlášky, kde se uvádí průměrná hmotnost jednoho zvířete ve výkrmu brojlerů v hodnotě 0,8 kg a koeficient přepočtu $DJ \cdot ks^{-1}$ ve výši 0.0016.

Srovnatelný oficiální přepočet pro posuzovanou stavbu je tedy

$$80\ 000\ ks \times 0,0016 = 128\ ks$$

Z uvedeného tedy vyplývá, že se jedná o stavbu, podléhající zjišťovacímu řízení zařazenou do kategorie I.

Je zcela pochopitelné, že zpracovatel oznámení musí s ohledem na stanovení dopadů do okolního ŽP vyhodnotit i vlivy synergické, tj. vlivy všech ostatních staveb, nacházejících se v rámci stávajícího areálu – v daném případě tedy i existující výkrm 40 000 ks brojlerů.

Pro obdobné stavby, které rozšiřují stávající areály bývá Krajskými úřady využíván velmi často i další možný způsob zařazení a to podle § 4 odst. 1c zákona č. 100/2001 Sb. – tedy, že předmětem posuzování jsou změny každého záměru, uvedeného v příloze, pokud má být zvýšena jeho kapacita nebo rozsah o 25% a více nebo pokud se významně mění jeho technologie, řízení provozu nebo způsob užívání a pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení podle § 7.

Tato diskuse je dnes již zbytečná – stav je stejný, jako kdyby záměr patřil do kategorie I. – bylo provedeno posouzení podle zákona 100/2001 Sb., tedy zpracována dokumentace podle přílohy č. 4 tohoto zákona podrobena posuzování vč. zpracování posudku a veřejného projednání.

Připomínka občanů Borové č.2:

2. V příloze „Výpočet imisních koncentrací amoniaku“ nebyly dle názoru občanů nejnovější metody výpočtu znečištění ovzduší.

Dle časopisu EIA 4/98: C. VYHODNOCOVÁNÍ ROZSAHU (VELIKOSTI) A VÝZNAMNOSTI VLIVŮ ZÁMĚRŮ NA OVZDUŠÍ A KLIMA

Výstup projektu Program péče o životní prostředí MŽP ČR pro rok 1997 (projekt PPŽP/480/1/97) „Odborná podpora výkonu státní správy na úseku posuzování vlivů na životní prostředí ve smyslu zákona č. 244/1992 Sb. a vlastního procesu vyhodnocování vlivů na životní prostředí II, jehož nositelem je RNDr. Tomáš Bajer, Csc., ECO-ENVI CONSULT, Jičín a odpovědnými řešiteli výstupu C. jsou RNDr. Jan Maňák - EKOAIR Praha, Ing. Zdeněk Obršál - CEP Tuněchody, Ing. Martin Šára - Universita Pardubice FES - KIS.

Byla doporučena nová metodika výpočtu:

1.5. Nová metodika výpočtu znečištění ovzduší

Se změnou základního zákona o ochraně ovzduší v roce 1991 a navazujících vyhlášek byly v rámci Státního programu péče o životní prostředí zahájeny práce na vývoji nové, komplexní metodiky. V současné době je rozsah a obsah nové metodiky prakticky schválen a je reálný předpoklad, že tato metodika bude v nejbližší době oficiálně vydána a publikována. Nová metodika by měla odstranit výše uvedené nedostatky, sjednotit výpočetní postupy a zamezit většině subjektivních faktorů ovlivňujících výsledek výpočtu. Kromě úprav provedených při řešení bodových zdrojů emisí bude obsahovat i výpočet znečišťování ovzduší z plošných a liniových zdrojů. Nově zde bude uvedena i metoda výpočtu rozptylu znečišťujících látek z chladících věží elektráren. Popis nové metodiky je uveden v publikaci:

J. Bubník, J. Keder, J. Macoun, J. Maňák: Systém modelování stacionárních zdrojů SYMOS 97. Příručka uživatele metodiky výpočtu znečištění ovzduší z bodových, plošných nebo liniových zdrojů (MŽP ČR, 1997).

Občané se ptají, proč nebyla použita tato výše uvedená metoda a prosí o vyjádření.

Dále by uvítali aby citace použité literatury v této příloze byly zpřesněny, tzn. aby byly uvedeny alespoň ve tvaru: Autor, název publikace, místo vydání, nakladatelství, rok vydání a v případě publikace v časopise, název časopisu.

Stanovisko:

V této problematice se ztotožňuji s názorem a stanoviskem našeho předního odborníka Ing.M.Pulkrábka (nositel nové autorizace MŽP ČR ke zpracování rozptylových studií i

odborných posudků ovzduší), doloženého ve vyjádření autora dokumentace k připomínkám občanů.

Považuji za potřebné ještě zdůraznit, že od doby zpracování došlo ke změně legislativy včetně úpravy emisních limitů a z mých výpočtů je zřejmé, že se zcela mění a to výrazně ve směru dolů na cca 52 % původních hodnot celková emise amoniaku a tedy i základ pro výpočet rozptylové studie amoniaku, která tvoří přílohu posuzované dokumentace a uvažovala s rozptylem produkce amoniaku ve výši 25,2 t za rok, zatímco dnes kalkulovaná hodnota emise amoniaku je 13,2 t.

Stejně tak nově přiznané hodnoty snížení emisí amoniaku s porovnáním referenčních a snižujících technologií, uvedené v tabulce č.8 Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. - přílohy č. 2 se výrazně mění proti současnému stavu a to v našem konkrétním případě chovu drůbeže následovně:

Ověřená snižující technologie	Procento snížení emisí NH ₃
Technologie krmení a napájení s enzymatickými látkami	40 %
Ošetření hluboké podestýlky enzymatickými látkami	70 %

Z uvedeného je zřejmé, že snížené produkce amoniaku podle přílohy 2 tab. 6 je možné při použití referenčních technologií dále výrazně snížit podle přílohy č. 8 ve srovnání se současnými uzancemi cca 2x.

Pokud se týká připomínky občanů Borové k správné citaci literatury podle naší platné normy, souhlasím s touto připomínkou, ale nepokládám za nutné tento přepis literatury v daném stadiu posuzování provádět – bylo by to samoučelné a věcně nic neřešící, i když formálně nesporně správné.

Stanovisko Ing. Pulkrábka:

Výpočet byl prováděn začátkem tohoto roku, kdy pro amoniak nebyly závazné imisní limity. Akce byla posuzována proto dle dříve užívaných hodnot hygienickou službou:

Tab. 1 Přípustné koncentrace

Látka	vyjádřená jako	Kmax ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kd ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kr ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Amoniak	NH ₃	200	200	nestanoveno

*Tyto hodnoty přípustných koncentrací jsou uvedeny v Hygienickém předpisu Směrnice č. 58 a zásadních hygienických požadavcích o nejvyšších přípustných koncentracích nejzávažnějších škodlivin v ovzduší a o hodnocení stupně jeho znečištění uveřejněném ve sv. 51/1981 Sb. Hygienické předpisy. Platnost této směrnice byla v letošním roce v souvislosti s novým zákonem na ochranu veřejného zdraví zrušena. V současné době tak pro závažnou část škodlivin (kromě základních znečišťujících látek uvedených v Opatření FVŽP ze dne 1. října 1991 k zákonu č. 309/91) není imisní limit. Uvedené hodnoty tak nejsou závazné, možno je však posuzovat jako hodnoty, které dle dosavadních znalostí nevedly při celoživotní expozici k poškození zdraví.

Přípustnou koncentrací Kd se rozumí průměrná koncentrace za 24 h, přípustnou koncentrací Kmax se rozumí koncentrace znečišťující látky zjištěná za časový úsek 30 minut.

Jak je zřejmé nebyl stanoven limit pro průměrnou roční koncentraci, pro kterou je rozhodující výpočet dle podrobné větrné růžice. Tu také vyžaduje metodika SYMOS 97, (kterou také vlastním). Pro tyto případy (výpočet rozhodující krátkodobé půlhodinové koncentrace a existence pouze celkové růžice) proto užívám metodiku použitou, tj. metodiku zpracovanou RNDr. Bubníkem z ČHMÚ pro výpočet chladných zdrojů v malých vzdálenostech. Dle mých dosavadních zkušeností výsledky této metodiky jsou vyšší než u metodiky SYMOS (při stejně zadaných vstupních parametrech). Výsledné hodnoty jsou tak horním odhadem a dávají rezervu pro skutečný případ.

K danému případu ještě musím poznamenat, že v současné době již pro amoniak jsou vydány imisní limity. Ty jsou uvedeny v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 350/2002 Sb., kterým se stanoví imisní limity a podmínky a způsob sledování, posuzování, hodnocení a řízení kvality ovzduší platném ode dne 14. srpna 2002. V následujícím uvádím imisní hodnoty pro amoniak.

Příloha k nařízení vlády č. 350/2002 Sb.

IMISNÍ LIMITY A MEZE TOLERANCE PRO AMONIAK

Hodnoty imisních limitů jsou vyjádřeny v $\text{mg} \cdot \text{m}^3$ a jsou vztaženy na standardní podmínky - objem přepočtený na teplotu 293,15 K a atmosférický tlak 101,325 kPa.

Účel vyhlášení	Parametr/Doba průměrování	Hodnota imisního limitu	Mez tolerance	Datum, do něhož musí být limit splněn
Ochrana zdraví lidí	Aritmetický průměr/24 h	100 $\mu\text{g} \cdot \text{m}^3$	30 $\mu\text{g} \cdot \text{m}^3$ (60%)*	1. 1. 2005

Poznámka:

*Mez tolerance se bude od 1. 1. 2003 snižovat tak, aby dosáhla 1. ledna 2005 nulové hodnoty. V letech 2003 až 2004 budou meze tolerance následující:

2003	2004
40 $\mu\text{g} \cdot \text{m}^3$	20 $\mu\text{g} \cdot \text{m}^3$

Z uvedených hodnot je zřejmé, že z hlediska přechodu na nové imisní limity v oblasti predikce znečištění ovzduší (rozptylové studie) není nyní situace jednoduchá. Imisní limit je stanoven denním (24hodinovým) průměrem a pro výpočet této hodnoty nemají žádné dostupné metodiky výpočtu (včetně SYMOS 97) rozptylové koeficienty. Přímý přepočet z hodnot krátkodobých (tak jak tomu lze pomoci větrné růžice u průměru ročního) nelze provést. Nicméně, jak prokazují měření u singulárních zdrojů znečištění ovzduší, tak výpočtové úvahy, hodnota denního průměru ve většině případů nepřekročí 30 % hodnoty max. krátkodobé (půlhodinové). Vzhledem k tomu, že 24hodinový imisní limit pro amoniak činí pro rok 2002 160 $\text{mg} \cdot \text{m}^3$, bez tolerance pak 100 $\text{mg} \cdot \text{m}^3$, lze s jistotou říci, že hodnocení dle nyní platných imisních limitů pro amoniak je benevolentnější než hodnocení, které jsem (v době kdy tyto limity nebyly vydány) použil.

Závěrem proto Ing. Pulkrábek konstatuje, že se domnívá, že hodnocení farmy Utěšenovice z hlediska imisního nebylo podceněno. Vypočtené hodnoty byly horním odhadem a farma ve světle platných limitů bude vyhovovat s rezervou.

Připomínka občanů Borové č.3:

3. Vzhledem ke skutečnostem uvedeným v bodě 1, je třeba upravit zprávu posouzení Ochranného pásma chovu zvířat, kde se uvádí na str. 2, 3 odst. zdola průměrná hmotnost 0,7 kg. S přihlédnutím k bodu 1B je tato hodnota velmi podhodnocena. Pokud se výpočet provede pro hmotnost 0,9 kg, pak se emisní číslo zvýší o cca 30 %, domníváme se, že zároveň s tím se zvýší i poloměr ochranného hygienického pásma.

Na základě této skutečnosti požadujeme přepočítání poloměru ochranného pásma pro tuto reálnou průměrnou hmotnost.

Stanovisko:

Ing. Nešpor ve svém vyjádření v bodě 3 reaguje na tento požadavek a provádí přepočet pásma ochrany chovu s použitím správných údajů.

Tentokrát se s výjimkou tvrzení, že 2 mm rozdíl v mapě 1:2880 nelze postihnout (tento rozdíl nejen lze, ale je nutné postihnout a uplatnit, což autor prokázal i v nově uplatněném zákresu POCH - viz jeho posun k nejbližšímu OHO) ztotožňuji s fakty a opravami, které ve svém vysvětlení uvádí autor dokumentace a to následovně:

Kontrolní výpočet Ochranného pásma chovu zvířat pro posuzovaný areál byl zpracován jako prvotní podklad pro rozhodování investora již v říjnu 2001. Předkládaná dokumentace byla následně zpracována v 07/2002, kde byl původní kontrolní výpočet přiložen. Je pravdou, že ve výpočtu bylo počítáno s vyskladňovací hmotností pouze 1,4 kg a ne posuzovaných 1,6 kg. V přílohové části tohoto dodatku bude uveden upravený kontrolní výpočet Ochranného pásma chovu zvířat.

Z přiloženého kontrolního výpočtu je možné konstatovat následující:

Úpravy výpočtu oproti výpočtu v dokumentaci:

- Výpočet byl proveden na průměrnou hmotnost brojlerů 0,8 kg.
- U výpočtu byla přidána korekce na převýšení u objektu č. 3 na úrovni -6% (na základě požadavků obce se u rekonstruovaného objektu seníku počítá s centrálním ventilačním kanálem, umístěným na zadním štítě seníku s jeho vyústěním nad střechu objektu s rohovým směrovým kolenem, který bude nasměrován k lesu, tedy od obce. Výškový přesah tohoto výdechu oproti oknům OHO je minimálně 6 metrů).

- u objektu 3 byl prodloužen dosah stájového vzduchu z navrženého ventilačního systému o:

celkový výkon ventilace objektu 3 (viz str.22 dok.)	880.000 m ³ /hod	244 m ³ /s
	880.000 m ³ /hod : 3600	6 m ²
předpokládaný průřez výdechu	6 x 1 m	40 m/s
rychlost v ústí výdechu	244 m ³ /s : 6 m	(144 km/hod)
předpokládaný dosah vzduchu		35 m

Porovnání obou výpočtů:

	starý výpočet	nový výpočet
korigované emisní číslo	1,1525 (rozdíl 0,0141)	1,1666
vzdálenost emisního středu	172,1668 m	178,081 m (emisní střed se posunuje o 5,914 m směrem od obce - vlivem korekce na převýšení u objektu č. 3a vlivem zbudování centrálního odtahu z objektu)

u mapového podkladu se jedná o rozdíl 5914 mm :
2880 = 2 mm rozdíl

poloměr kružnice PHO (OPCH) 136 m 136,452 m
vypočtený poloměr bez korekce na vítr se zvětšuje
o 0,452 m
u mapového podkladu by se jednalo o rozdíl 452
mm : 2880 = 0,157 mm rozdíl - nelze postihnout

Z výše uvedeného porovnání je zřejmé, že nárůst emisního čísla je zcela zanedbatelný a nárůst zatížení je minimální, takže se v mapovém podkladu prakticky neprojeví. Naopak vlivem původního požadavku obce o zbudování centrálního odtahového ventilačního systému se zaústěním nad střechu objektu směrem od obce, dojde k posunutí emisního středu dále od obce a tím i zlepšení místních podmínek.

Připomínka občanů Borové č.4:

4. Požadujeme podrobné zdůvodnění proč v Posouzení Ochranného pásma chovu zvířat byl střed Ochranného pásma posunut o cca 20 m (dle měřítka na mapě) za plánované vyústění zdrojů znečištění směrem od osady Borová.

Stanovisko:

Přestože nepokládám současně uplatňované výpočty POCH za dogma – nejsou totiž vůbec legislativně upraveny a jejich výpočet vychází z doporučené metodiky SZÚ Praha, která byla publikována pouze v odborném časopise SZÚ Acta hygienica epidemiologica et microbiologica a to v 8.čísle, vydaném v září 1999 – domnívám se, že ve vyjádření autora dokumentace je tato problematika zpracována správně a souhlasím s jeho vyjádřením v následujícím znění:

Jak již bylo ve vlastní dokumentaci uvedeno, jakož i výše, na zadní straně všech objektů jsou umístěny ventilační systémy, z kterých odchází stájový vzduch až o rychlosti 144 km/hod. Z tohoto důvodu je nutno počítat s působením stájového vzduchu ne na hraně objektu, ale v poměrné vzdálenosti za stájí - viz uvedené výpočty. Z tohoto důvodu došlo i k celkovému posunu emisního středu od stájí směrem od obce.

Pokládám za potřebné zdůraznit, že za podstatné ve vztahu k současné legislativě považuji provést s ohledem na snižující se parametry emisí až v dalším stupni dokumentace stavby příslušné opravy a přepočty a jejich projednání s příslušnými orgány a obcí v rámci posuzování a odsouhlasování dokumentace stavby.

Doporučuji v tomto smyslu doplnit soubor opatření a podmínek Krajského úřadu o podmínky, které jsem uvedl v příslušné části rozboru problematiky ovzduší v tomto posudku.

Za důležité je třeba pokládat dodržení zákona č. 308/2000 Sb. ze dne 4. srpna 2000, a vyhlášky č.476/2000 ze dne 13.prosince 2000, kterou se mění vyhláška MZe č.274/1998 Sb. o skladování a způsobu používání hnojiv.

OBEC

Obec Zbraslavice, náměstí čp. 7, 285 21 ZBRASLAVICE

Ve svém vyjádření k procesu projednávání dokumentace podle zákona č. 100/2001 Sb., k záměru „Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Útěšenovice“ ze dne 16. 9. 2002

Obec Zbraslavice sděluje, že obdržela dne 16. 9. 2002 vyjádření 20 občanů osady Borová sepsané dne 15. 9. 2002, ve kterém poukazují na významné skutečnosti, které byly opomenuty ve zpracované dokumentaci dle § 8 zákona č. 100/2001 Sb. záměru „Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice“. Zejména se jedná o část G Všeobecné srozumitelné shrnutí netechnického charakteru. Dále občané pod body 2, 3 a 4 svého vyjádření popisují další připomínky.

Obec Zbraslavice požaduje posouzení všech připomínek a námitek občanů Borové vyjádřených v jejich dopise ze dne 15. 9. 2002 a v případě, že bude zjištěna jejich opodstatněnost, požadujeme jejich respektování a vyřešení.

Obec Zbraslavice dále sděluje, že informace o dokumentaci citovaného záměru byla vyvěšena na úředních deskách v obci Zbraslavice a osadě Borová dne 19. 8. 2002. Dále byla informace občanům poskytnuta ve dvojím hlášení místního rozhlasu dne 19. 8. 2002.

Za Obec stanovisko podepsal Ondřej Havlovic, starosta obce

Stanovisko:

Vyjádření obce prezentuje připomínky občanů ze dne 15. 9. 2002 (viz předchozí část) a požaduje posouzení všech připomínek a námitek občanů Borové vyjádřených v jejich dopise ze dne 15. 9. 2002 a v případě, že bude zjištěna jejich opodstatněnost, požaduje jejich respektování a vyřešení. Toto bylo provedeno v předchozí části posudku. Jinak je stanovisko obce bez dalších připomínek.

DOTČENÉ SPRÁVNÍ ÚŘADY A ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY

STŘEDOČESKÝ KRAJ Petr Bendl - hejtman

Ve vyjádření Středočeského kraje v samostatné působnosti podle zák.č. 100/2001 Sb. k záměru „Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice, okr.Kutná Hora“, vydaném v Praze, dne 11. září 2002 pod č.j. : HT-sek-161/02 se sděluje:

Středočeský kraj v samostatné působnosti jako územně samosprávný celek projednal oznámení zahájení zjišťovacího řízení podle § 7 zákona č.100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí výše uvedeného záměru a ve smyslu § 6 odst. 4) téhož zákona vydává toto vyjádření:

Středočeský kraj **d o p o r u č u j e p ř i j m o u t** dokumentaci k záměru „**Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice, okr.Kutná Hora**“, provedenou podle § 8 **bez připomínek**.

Při realizaci záměru požaduje realizovat všechna opatření navržená v dokumentaci EIA k minimalizaci zatížení životního prostředí.

Stanovisko :

Vyjádření středočeského kraje je kladné – bez připomínek. Všechna opatření, navržená v dokumentaci EIA budou v doplněné podobě tvořit podmínky stanoviska Krajského úřadu.

OKRESNÍ ÚŘAD KUTNÁ HORA, referát životního prostředí

Radnická 178 Kutná Hora PSČ 284 22

Ve svém stanovisku k záměru „Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice“, daném v Kutné Hoře dne 16. srpna 2002, které v yřizuje Ing. Vladimír Kocián RŽP uvádí:

Okresní úřad Kutná Hora, referát životního prostředí, obdržel dne 9. 8. 2002 Vaši žádost o vyjádření k záměru „Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice“.

Po posouzení záměru z hlediska ochrany životního prostředí jako příslušný orgán státní správy:

1. ve vodním hospodářství sdělujeme, že nemáme připomínek.
2. v oblasti nakládání s odpady sdělujeme, že nemáme připomínek.
3. ochrany ovzduší sdělujeme, že nejsme dotčeným orgánem.
4. lesů sdělujeme, že pro výše uvedenou akci bylo orgánem státní správy lesů vydáno rozhodnutí podle § 14 odst. 2 lesního zákona.
5. ochrany přírody sdělujeme, že z hlediska zájmů hájených zákonem ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, nemáme k akci připomínek.
6. ochrany zemědělského půdního fondu sdělujeme, že z hlediska zájmů hájených zákonem ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, nemáme k akci námitek.
7. v oblasti registrace, oznamování, klasifikace a nakládání s nebezpečnými látkami a přípravky sdělujeme, že v dané věci nejsme dotčeným orgánem.

Stanovisko za OKRESNÍ ÚŘAD KUTNÁ HORA, referát životního prostředí podepsal jeho vedoucí Ing. Stanislav Zvolánek .

Stanovisko:

Ze stanoviska RŽP Okresního úřadu v Kutné Hoře vyplývá, že ani v jedné ze sfér spadajících do kompetencí OÚ RŽP jako orgánu státní správy, nemá RŽP k posuzované akci žádných připomínek.

Stanovisko je celkově kladné - bez připomínek.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ , 128 01 Praha 2, Palackého nám. 4

Ve svém stanovisku ve věci Posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. , ze dne 19. 8. 2002 MZd konstatuje, že obdrželo od Krajského úřadu dokumentaci v souladu s § 8 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, záměru „Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice“.

K tomuto oznámení sděluje, že požaduje, aby v tomto případě bylo z hlediska znalosti

místních poměrů při posuzování stavby podle zákona č. 100/2001 Sb. respektováno stanovisko místně příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví (okresní hygienik v Kutné Hoře).

Stanovisko podepsala RNDr. Karla Říhová , ředitelka odboru hygieny a epidemiologie

Stanovisko:

Stanovisko MZd ČR přenáší rozhodnutí v posuzované věci Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice“ na okresního hygienika v Kutné Hoře a to z hlediska znalosti místních poměrů.

Stanovisko je bez připomínek .

OKRESNÍ ÚŘAD KUTNÁ HORA , Okresní hygienik

U Lorce čp.40, 284 01 Kutná Hora

Ve svém odborném vyjádření ve věci dokumentace o posouzení vlivu záměru Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice na životní prostředí podle zákona č.100/2001 § 8 odst. 2, zpracovaném v Kutné Hoře dne 13. 8. 2002 OH uvádí:

Na základě žádosti Krajského úřadu Středočeského kraje, Zborovská 11,Praha 5, odboru životního prostředí podané dne 9. 8. 2002 pod č. j. 2684/02 a předložené dokumentace o vlivu stavby na životní prostředí, posoudil okresní hygienik v Kutné Hoře jako dotčený orgán státní správy ve smyslu § 77 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. v platném znění a zákona č.100/2001 Sb., § 8 odst. 2 předložený návrh na rekonstrukci seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice, okres Kutná, Hora.

Dokumentaci na rekonstrukci seníku na výkrmnu brojlerů Utěšenovice, okr. Kutná Hora, zpracoval ing. Miroslav Nešpor, Praha 8, Třebenická 1288 - červenec 2002.

Okresní hygienik posoudil předloženou dokumentaci ve smyslu zákona č. 258/2000 Sb., v platném znění v části týkající se pitné vody, hluku a vibrací.

Základní charakter záměru je rozšíření provozu chovu brojlerů v prostorách stávajícího zemědělského areálu. Objekt leží na jihozápadním okraji obce Utěšenovice.

Zemědělský areál se skládá z několika samostatných objektů.

V provozu jsou již 2 haly, které slouží pro výkrm 2 x 20 000 ks brojlerů. Po navýšení bude počet chovaných brojlerů 120 000 ks.

Předmětem tohoto posouzení je objekt bývalého seníku ležícího u vjezdu do areálu.

V tomto objektu bude provedena celková rekonstrukce, vestavba a zbudování čtyř shodných podlaží, na kterých bude prováděn výkrm brojlerů o předpokládané kapacitě 4 x 20 000 ks.

Z jedné čelní strany objektu bude provedena přístavba výtahu a schodiště pro umožnění přístupu do jednotlivých podlaží, v zadní štítové stěně /dále od obce/ budou osazeny odtahové ventilátory navrhované ventilace a vyskladňovací otvory pro podestýlku s upravenými shozy a zpevněnou a odkanalizovanou manipulační plochou.

V kapitole 4 - Ostatní - je uvedeno, že součástí přílohy je zpracovaná hluková studie, která prokazuje, že nebudou překročeny hygienické limity hluku ani v období vlastního navrhovaného provozu.

Hlukovou studii zpracoval ing.Miloslav Kotval, Husitská 480, Kutná Hora v únoru 2002. Hluková studie se zabývá posouzením hluku při provozu haly 1,2 a 3 na venkovní prostor ze zdrojů hluku instalovaných axiálních ventilátorů.

Umístění a typy ventilátorů jsou uvedeny ve vyjádření Okresního úřadu okresního hygienika v Kutné Hoře ze dne 15. 3. 2002 a v hlukové studii, která zůstává jako součást posuzované dokumentace na OHS Kutná Hora.

Zpracovatel uvádí, že v průběhu provozu se nepočítá se žádným vznikem elektromagnetického záření.

Zásobování vodou - stávající napojení na obecní vodovod.

Jak již bylo ve vyjádření okresního hygienika v Kutné Hoře ze dne 15. 3. 2002 uvedeno, není v předložené dokumentaci uvedeno, zda může být dalším zdrojem hluku provoz dieselaagregátu - náhradního zdroje, který bude zapínán v případě výpadku elektrické energie.

Proto okresní hygienik v Kutné Hoře jako dotčený orgán státní správy ve věci hodnocení výše citovaných faktorů zdravých životních podmínek souhlasí s tím, že ve stavebním řízení bude dokumentace doplněna o opatření, týkající se provozu náhradního zdroje - dieselaagregátu tak, aby byly splněny požadavky ve smyslu nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

Stanovisko za Okresní úřad Kutná Hora podepsal okresní hygienik MUDr. František Stehlík.

Stanovisko:

Stanovisko Okresního hygienika je kladné – v návaznosti na své původní rovněž souhlasné stanovisko k oznámení ze dne 15.3.2002 požaduje, aby v dokumentaci pro stavební řízení byla doplněna o opatření, týkající se provozu náhradního zdroje - dieselaagregátu tak, aby byly splněny požadavky ve smyslu nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

V souladu se stanoviskem OH doporučuji doplnit do podmínek stanoviska Krajského úřadu následující podmínku:

- ve stavebním řízení bude dokumentace stavby doplněna o opatření, týkající se provozu náhradního zdroje - dieselaagregátu tak, aby byly splněny požadavky ve smyslu nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Dokumentace o hodnocení vlivu na životní prostředí byla zpracována Ing. Miroslavem Nešporem v červenci 2002. Návrh pásma ochrany chovu vypracoval zpracovatel dokumentace v říjnu 2002, s upřesněním ve vazbě na připomínky občanů v září 2002, hodnocení imisních koncentrací amoniaku zpracoval v lednu 2002 Ing. Miloš Pulkrábek a hlukovou studii Ing. Miloslav Kotval.

Přestože byly v době zpracování dokumentace k dispozici pouze ty nejzákladnější podklady projekčního charakteru, je možno konstatovat, že díky znalostem autora a průběžnými konzultacemi s dodavatelem byly tyto nedostatky eliminovány a získané a hodnocené podklady – tedy dokumentaci v komplexním pojetí spolu s vysvětlením jejího autora ve vazbě na připomínky občanů Borové - je možno hodnotit jako dostatečné a hodnověrné.

Vzhledem k umístění posuzované stavby v rámci stávajícího areálu, navíc v již existujícím objektu ve stávajícím oplocení lze podle mého názoru tolerovat i skutečnost, že nebyl proveden biologický průzkum.

Z výpočtů, provedených v rámci posudku je zřejmé, že v důsledku vydání nových vyhlášek a nařízení vlády ve vazbě na nový zákon o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb se zcela mění a to výrazně ve směru dolů na cca 52 % původních hodnot celková emise amoniaku a tedy i základ pro výpočet rozptylové studie amoniaku, která tvoří přílohu posuzované dokumentace a uvažovala s rozptylem produkce amoniaku ve výši 25,2 t za rok.

Stejně tak nově přiznané hodnoty snížení emisí amoniaku s porovnáním referenčních a snižujících technologií, uvedené v tabulce č.8 Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. - přílohy č. 2 se výrazně mění proti současnému stavu a to v našem konkrétním případě chovu drůbeže následovně:

Ověřená snižující technologie	Procento snížení emisí NH ₃
Technologie krmení a napájení s enzymatickými látkami	40 %
Ošetření hluboké podestýlky enzymatickými látkami	70 %

Posuzovaná stavba je podle nového zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů - Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. zařazena mezi zvláště velké zdroje znečištění.

V této souvislosti upozorňuji investora a provozovatele na potřebu zpracování plánu zavedení zásad správné zemědělské praxe u zdroje znečišťování ovzduší ve smyslu příslušných ustanovení zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů - Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb. – konkrétně přílohy č.2 – bodu 4, který nahrazuje jinak povinné měření emisí. Tento plán pracuje se zavedením ověřených snižujících technologií a (viz shora) a schvaluje ho podle § 5 odst.8 zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. příslušný Krajský úřad.

Přestože nové emisní faktory (viz dále část ovzduší a další) jsou nižší, než autorem dokumentace uvažované a v rozptylové studii aplikované emise, a teoreticky umožňují zvýšení kapacity zástavu, po prostudování záměru a prohlídce staveniště a zejména jeho situování ve vztahu k osadě Borová, považuji i s ohledem na nekvantifikovatelná etická a estetická hlediska, posuzovanou kapacitu výkrmu brojlerů pro danou lokalitu za maximální přípustnou kapacitu, s tím, že posuzovaný stav zatížení DJ je nutno považovat za konečný a nepřipustit žádný další rozvoj areálu pro jakoukoliv živočišnou výrobu.

Závěrem je možné potvrdit, že při zpracování dokumentace o hodnocení vlivu výstavby a provozu byly autorem dokumentace v případě hodnocení přestavby seníku na výkrmnu pro 80 000 brojlerů v Útěšenovicích vyhodnoceny i synergicky působící vlivy obou stávajících objektů ŽV, které budou provozovány i po uvedení nového objektu do provozu.

V této souvislosti byly autorem dokumentace posouzeny všechny známé vlivy a rizika z hlediska možného negativního ovlivnění životního prostředí nejen nově navrhovaného rekonstruovaného objektu, ale i objektů stávajících výkrmen brojlerů.

S ohledem na charakter výstavby a charakter budoucího provozu lze i po promítnutí svrchu zmíněných tzv. synergických vlivů z ostatních existujících provozních objektů živočišné výroby v rámci areálu ŽV ZD Trhový Štěpánov v Útěšenovicích konstatovat, že stavba je byla zpracovatelem dokumentace vyhodnocena komplexně, projekčně i dodavatelsky je připravována uvážene a podle výsledků posouzení jak dokumentací, tak tímto posudkem, nezpůsobuje žádné závažné vlivy na ŽP, které by mohly ohrozit trvale udržitelný rozvoj v posuzované lokalitě či zdraví a pohodu obyvatel obce Zbraslavice, části Borová.

Výstavba je dobře zabezpečena jak z hlediska zajištění vstupů, tak z hlediska emisí amoniaku a zápachu do ovzduší i likvidace odpadů. Vzhledem k příznivým výsledkům hodnocení vlivů stavby do posuzovaných oblastí životního prostředí je možné záměr přestavby stávajícího seníku na výkrmnu 80 000 ks brojlerů při respektování v dokumentaci uvedených a posudkem rozšířených podmínek doporučit .

VII. NÁVRH STANOVISKA PŘÍSLUŠNÉHO ORGÁNU

STANOVISKO KRAJSKÉHO ÚŘADU STŘEDOČESKÉHO KRAJE

Zborovská 11, 150 00 Praha 5

/návrh/

podle ustanovení § 10 zákona č.100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1. Název záměru : Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů
Útěšenovice, okr. Kutná Hora
2. Kapacita (rozsah) záměru : 120.000 brojlerů
3. Umístění záměru
(kraj, obec, katastrál. území): Středočeský, Zbraslavice, Útěšenovice
4. Obchodní firma oznamovatele: RABBIT Trhový Štěpánov a.s.
5. IČ oznamovatele : 18 62 24 37
6. Sídlo (bydliště) zástupce
oznamovatele : Ing. Zdeněk Jandejsek
Bernartice, Brzotice 7
7. Provozovatel : Zemědělské družstvo Trhový Štěpánov a.s.

II. PRŮBĚH POSUZOVÁNÍ

1. OZNÁMENÍ - zjišťovací řízení:

1. Oznámení ve smyslu přílohy 3 zákona 100/2001Sb. zpracováno Ing. Miroslavem Nešporem v únoru 2002,
2. Zjišťovací řízení zahájeno dopisem KÚ Středočeský kraj dne 8.3.2002
3. Zjišťovací řízení ukončeno předáním závěru zjišťovacího řízení dopisem KÚ Středočeský kraj dne 12.4.2002.
4. V přiloženém Závěru zjišťovacího řízení Krajský úřad sděluje závěr, že záměr Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Útěšenovice, okr. Kutná Hora bude posuzován podle citovaného zákona č.100/2001 Sb. a bude zpracována dokumentace podle přílohy č.4 zákona v počtu 10 výtisků

2. DOKUMENTACE - zpracování a posouzení

1. Dokumentace zpracována v červenci 2002 Ing. Miroslavem Nešporem, Třebeňická 1288, 182 00 Praha 8, Osvědčení odborné způsobilosti MŽP ČR č.j. 402/83/OPV/93, předána na KÚ počátkem srpna 2002

2. Zveřejnění informace o zahájení procesu projednávání dokumentace podle zákona č.100/2001 Sb. provedeno dopisem Krajského úřadu Středočeský kraj dne 8.8.2002.
3. Informace o zahájení procesu projednávání dokumentace zveřejněna na úředních deskách v obci Zbraslavice a osada Borová dne 19.8. 2002 a doplněna dvojitým hlášením místního rozhlasu téhož dne.

4. POSUDEK

Zpracováním posudku pověřen dopisem Krajského úřadu Středočeský kraj ze dne 19.9.2002 s doplněním chybějících vyjádření dne 7.10. 2002 Ing.Václav Konopásek, CSc, Osvědčení odborné způsobilosti MŽP ČR č.j. 56/11/OPV/93 Špačkova 1005/17, 165 00 Praha 6 – Suchbátka.
Posudek předán Krajskému úřadu Středočeský kraj 4.11.2002

5. VEŘEJNÉ PROJEDNÁNÍ

Bude doplněno po veřejném projednání

4. CELKOVÉ HODNOCENÍ PROCESU POSUZOVÁNÍ VČETNĚ ÚČASTI VEŘEJNOSTI

Bude vyhodnoceno po veřejném projednání

5. SEZNAM SUBJEKTŮ, JEJICHŽ VYJÁDŘENÍ JSOU VE STANOVISKU ZČÁSTI NEBO ZCELA ZAHRNUTA

Obec Zbraslavice , náměstí čp.7, 285 21 Zbraslavice
spolu s připojeným vyjádřením občanů Borové
Krajský úřad Středočeský kraj, Zborovská 11 Praha 5
Středočeský kraj, Petr Bendl, hejtman, Zborovská 11 Praha 5
Ministerstvo zdravotnictví, Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2
Okresní úřad Kutná Hora – RŽP, Radnická 178, 284 22 Kutná Hora
Okresní úřad Kutná Hora Okresní hygienik, U Lorce 40, 28401 Kutná Hora

III. HODNOCENÍ ZÁMĚRU

1) SOUHRNNÁ CHARAKTERISTIKA PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Z HLEDISKA JEJICH VELIKOSTI A VÝZNAMNOSTI

Posuzované řešení Rekonstrukce seníku na výkrmnu pro 80 000 brojlerů v Útěšenovicích garantuje maximální využití posuzované výstavby v areálu živočišné výroby ZD Trhový Štěpánov a při dodržení všech vpředu zmíněných parametrů, navazujících na požadavky legislativy EU, které je třeba v dokumentaci stavby respektovat, skýtá garanci uplatnění nezbytné péče o zvířata ve spojení se špičkovou technologií klimatizace, krmení a

napájení, které zabezpečují kvalitní prostředí pro zvířata a jejich pohodu z hlediska tepelného a fyziologického pohodlí (welfare) a předpoklady pro udržení dobrého zdravotního stavu.

Za hlavní problémové okruhy vlivů posuzované stavby na okolní životní prostředí a obyvatelstvo a jejich řešení v rámci dokumentace je možné považovat:

Emise amoniaku a zápachu, u kterých je v dokumentaci proveden úplný rozbor problematiky s tím, že podle autora dokumentace je plánovaný areál v dostatečné vzdálenosti od části Borová obce Zbraslavice, takže za normální atmosférické situace nedojde k narušení pohody obyvatel emisemi amoniaku ani zápachem z provozovny.

Z hlediska emisních limitů a to především ve vazbě na novou legislativu (podrobněji viz část Ovzduší Posudku) se jedná o produkce vysoce podlimitní a rozptýl těchto látek je zajištěn jejich vysokým ředěním intenzitou počítačem ovládaných ventilačních systémů včetně optimálního vyvedení emitujících plynů ve vztahu k osadě Borová.

Z hlediska potenciálně možného ovlivnění rostlin chráněných a vzácných rostlin nacházejících se v lokalitách zvláštní ochrany je možno v souladu s dokumentací konstatovat, že jsou lokalizovány ve vzdálenostech zaručujících jejich ochranu, vlastní stavba se nachází ve stávajícím oploceném areálu živočišné výroby a to převážně ve stávajícím objektu velkokapacitního halového seníku.

Další výrazně problémový okruh, představovaný aplikací hnojivých odpadů (statkových hnojiv formou hluboké podestýlky z výkrmny brojlerů) na zemědělských pozemcích je v dané lokalitě a provozujícím ZD Trhový Štěpánov garantován disponibilními dostatečnými vlastními zdroji půdy. Přesto je potřeba nejpozději do kolaudace stavby zajistit ze strany provozovatele stavby zpracování aktualizace plánu rozvozu a aplikace organických hnojiv a jeho projednání s příslušným orgánem OŽP.

Z hlediska základních rizik, ke kterým by mohlo v rámci areálu posuzované rekonstrukce stávajícího seníku na výkrmnu brojlerů v Útěšenovicích při jeho provozování dojít a jsou představována především následujícími případy:

- * možný požár objektů
- * havárie dopravních nákladních prostředků (traktor s vlekem či nákladní automobil),
- * netěsností či havárií skladovací jímky splaškových vod

je možné konstatovat, že jsou v posuzované dokumentaci dobře a na úrovni současného poznání ošetřena a to především celou řadou uplatněných opatření pro případ zabezpečení objektů z uvedených hledisek.

Dalším rizikem je možnost nákazy chovu některou přenosnou chorobou. Prevencí proti zavlečení nákazy do chovu je zamezení přístupu nepovolaných osob do areálu. Dále je nutné dodržovat běžné zooveterinární zásady chovu, jako jsou pravidelná desinfekce stájí, jejich odstátí před dalším naskladněním, odběr kuřat z jednoho chovu, pravidelná deratizace, včasný odvoz kadaverů a podobně.

Významné riziko, které je třeba eliminovat na minimální rozsah náhradním zdrojem elektrické energie v rámci farmy a to s ohledem na zamezení hromadných úhynů brojlerů v důsledku nedostatku kyslíku při případném výpadku elektrické energie.

Celkově je možno vlivy stavby na životní prostředí hodnotit jako málo až středně významné, přičemž za zásadní je třeba považovat důslednou eliminaci emisí amoniaku a zápachu do okolí stavby a to opatřeními jak technického rázu (řešení větrání, uplatňování krmných aditiv a fermentace podestýlky), tak i organizačního rázu (důsledné dodržování provozního řádu a plánu organického hnojení).

2. HODNOCENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Každý nově postavený objekt v extravilánu t.j. i objekty živočišné velkovýroby byt' situované v rámci již existujícího areálu mohou do určité míry po výstavbě působit negativně na okolí.

Intenzita negativního působení je přímo závislá nejen na druhu, ale i na počtu ustájených zvířat, dále na technickém řešení objektů pro chov, na krmných technologiích, napájení a odlizvu exkrementů zvířat a na příslušné technologické kázni.

Pokud se týká vlastního technického řešení stavby – rekonstrukce seníku na výkrmu brojlerů je možné konstatovat, že technické a technologické řešení při dodržení podmínek řádného provozování včetně zabezpečení intenzivního řízeného provětrávání stáje s odvodem emisí amoniaku a zápachu odtahovou šachtou na odvrácené straně objektu od obce odpovídá současným progresivním světovým zvyklostem řešení výkrmů brojlerů.

Přitom je třeba konstatovat, že vlastní dostavba výkrmny brojlerů o kapacitě 80 000 ks i v součtu se stávajícím stavem, tedy celkem 120.000 ks brojlerů představuje v porovnání se současně realizovanými závody pro výkrm kuřat kapacitu podprůměrnou (obvykle jsou realizovány dvě až čtyři výkrmové haly o kapacitě po 140 000 ks, tedy 280 000 – 560 000 brojlerů).

Přes doplnění provedené v rámci posudku ve vztahu na emise amoniaku, které je podle nové legislativy výrazně nižší, než uváděla dokumentace, je nutné považovat posuzovanou kapacitu výkrmu brojlerů pro danou lokalitu za maximální přípustnou kapacitu, s tím, že posuzovaný stav zatížení DJ je nutno považovat za konečný a nepřipustit žádný další rozvoj areálu pro jakoukoliv živočišnou výrobu.

Důsledně je třeba při všech fázích přípravy stavby, výstavbě a zejména při jejím provozu uplatňovat soubor opatření, tak jak jsou uvedena v dokumentaci a posudku a dále v bodu 4 a 6 tohoto stanoviska.

3. NÁVRH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ VČETNĚ POVINNOSTÍ A PODMÍNEK PRO SLEDOVÁNÍ A ROZBOR VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Tato opatření jsou rozdělena do dvou částí a to na územně plánovací a předprojektová opatření a opatření technického rázu, členěná dále na opatření při projektové přípravě a výstavbě a při provozu stavby.

Územně plánovací a předprojektová opatření

Vzhledem k tomu, že pro obec Útěšenovice není doposud zpracován územní plán doporučuje se při stanovení zón, zejména výrobní zemědělské a obytné přihlídnout k vypočtenému pásmu ochrany chovu.

Technická opatření

Z hlediska technických opatření, která by měla být uplatněna v jejím provozu by měla spočívat především v návrhu opatření k omezení vzniku a šíření emisí amoniaku a zápachu, ochraně povrchových a podzemních vod a správnému nakládání s odpady.

Při projektové přípravě a výstavbě:

- v souladu s Vyhláškou č. 191/ 2002 Sb. ministerstva zemědělství o technických požadavcích na zemědělské stavby, která v příloze č. 4 v tabulkách uvádí zásadní požadavky a parametry chovu drůbeže, prověřit v dalším stupni dokumentace stavby koncentraci zvířat na jednotku plochy a technologii výkrmu tak, aby byla v souladu s touto vyhláškou.
- v rámci projektové přípravy navrhnout zbudování ventilačního komínu, umístěného na zadní štítové stěně objektu, který bude zaústěn nad střechu objektu
- v dalším stupni dokumentace stavby provést emisní a imisní hodnocení stavby včetně hodnocení zápachu (odborný posudek) podle současně platných předpisů, tj. zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů – zejména Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb.
- zabezpečit ze strany provozovatele stavby zpracování plánu zavedení zásad správné zemědělské praxe u zdroje znečišťování ovzduší podle § 5 odst.8 zákona o ochraně ovzduší č.86/2001Sb. a předložit jej ke schválení orgánu kraje
- v rámci projektové přípravy navrhnout nový kafilerní box
- v rámci projektové přípravy navrhnout nové ozelenění areálu a to zejména ze strany od silnice a od Zbraslavic
- **v rámci projektové přípravy počítat s instalováním náhradního zdroje**
 - ve stavebním řízení doplnit dokumentaci stavby o opatření, týkající se provozu náhradního zdroje - dieselagregátu tak, aby byly splněny požadavky ve smyslu nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
 - v rámci projektové přípravy počítat s prostory pro odpadové hospodářství
 - v průběhu výstavby zabezpečit řádné nakládání s případnou výkopovou zeminou, vyloučit ukládání odpadů do půdy, popřípadě jejich likvidaci pálením na staveništi
 - Minimalizovat negativní vlivy dopravy v průběhu výstavby na nejbližší okolí a to tak, že práce budou omezeny na denní hodiny a doprava na dohodnuté trasy s tím, že investor bude dbát na plynulost dopravy a provádět pravidelnou očistu přilehlých komunikací
 - v prostoru výstavby zakázat mytí motorových vozidel a manipulaci s látkami nebezpečnými vodám
 - v případě zvýšené prašnosti při suchém počasí provádět skrápění míst, kde prašnost vzniká, provádět očistu kol techniky před výjezdem na přilehající státní silnici a dbát na zajištění plynulosti dopravy na této komunikaci
- řádné nepropustné provedení podlah ve všech podlažích objektu
- povrchové úpravy uvnitř stájí provést materiály s hygienickými atesty
- zajistit smluvní zajištění likvidace všech vznikajících odpadů
- navrhnout a provést doplnění areálu o plánovanou zeleň

Ve fázi provozu:

- dodržovat předepsané kapacity celé farmy, jakož i jednotlivých objektů
- prověřit kvalitu vody a případně nejpozději do kolaudace objektu zabezpečit její soulad s požadavky na pitnou vodu dle vyhlášky MZd ČR č.376/2000 Sb.
- zajistit zpracování aktualizace plánu rozvozu a aplikace organických hnojiv a zabezpečit jeho projednání s příslušným orgánem OŽP
- zajistit vedení předepsané evidence odpadů v souladu s novým zákonem o odpadech
- vypracovat provozně organizační řád pro jednotlivé provozy, provádět pravidelné proškolení vhodně vybrané obsluhy
- přísně dodržovat veterinární, hygienické a bezpečnostní předpisy
- zajistit pravidelné provádění deratizace odbornou firmou
- zabezpečit udržování celého areálu v čistotě a ošetřování stávající i nové zeleně

4. POŘADÍ VARIANT, POKUD BYLY PŘEDLOŽENY Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

V dokumentaci je předložena a hodnocena jediná základní varianta.

Z provedeného vyhodnocení této základní aktivní varianty návrhové s dvěma variantami fiktivními (pasivní bez realizace a varianty na zelené louce) vyplývá, že navrhovaná varianta představuje v daném případě variantu ekologicky přijatelnou, zatímco varianty 2 a 3 je možno považovat za méně vyhovující.

Výstavba nového provozu na zelené louce se pak ukazuje zejména z hlediska ochrany přírody i z hlediska ekonomického jako nejméně vyhovující.

5.VYPOŘÁDÁNÍ VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI A K POSUDKU

Posudek se zabývá v dané etapě posuzování pouze vypořádáním vyjádření k dokumentaci a tato část bude doplněna o případné připomínky či vyjádření k posudku a reakce na ně po dalším stadiu projednávání .

Z důvodu uvedení tohoto vypořádání obdržených vyjádření k dokumentaci v části V. Vypořádání všech obdržených vyjádření k dokumentaci tohoto posudku neuvádím zde tento text znovu - lze jej nalézt v plném znění v předchozí kapitole V.

6. STANOVISKO PŘÍSLUŠNÉHO ÚŘADU Z HLEDISKA PŘIJATELNOSTI VLIVŮ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ S UVEDENÍM PODMÍNEK PRO REALIZACI ZÁMĚRU

Krajský úřad Středočeského kraje jako příslušný orgán k posuzování vlivů staveb na životní prostředí podle § 22 odst. a zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí po veřejném projednání posudku ve smyslu uvedeného zákona a navazující prováděcí vyhlášky MŽP ČR .

vydává s o u h l a s n é stanovisko

k realizaci stavby - „Rekonstrukce seníku na výkrmnu brojlerů Útěšenovice“ v posuzovaném rozsahu s tím, že níže uvedené podmínky budou respektovány a zohledněny v územním řízení a stavebním řízení a zahrnuty jako podmínky těchto správních řízení:

Podmínky, které je třeba respektovat ve fázi přípravy a realizace stavby:

- Vzhledem k tomu, že pro obec Útěšenovice není doposud zpracován územní plán doporučuje se při stanovení zón, zejména výrobní zemědělské a obytné přihlídnout k vypočtenému pásmu ochrany chovu.
- v souladu s Vyhláškou č. 191/ 2002 Sb. ministerstva zemědělství o technických požadavcích na zemědělské stavby, která v příloze č. 4 v tabulkách uvádí zásadní požadavky a parametry chovu drůbeže, prověřit v dalším stupni dokumentace stavby koncentraci zvířat na jednotku podlahové plochy a technologii výkrmu tak, aby byla v souladu s touto vyhláškou.
- v rámci projektové přípravy navrhnout zbudování ventilačního komínu, umístěného na zadní štítové stěně objektu, který bude zaústěn nad střechu objektu
- v dalším stupni dokumentace stavby provést emisní a imisní hodnocení stavby včetně hodnocení zápachu (odborný posudek) podle současně platných předpisů, tj. zákona o ochraně ovzduší č.86/2001 Sb. a navazujících prováděcích předpisů – zejména Nařízení vlády č.353/ 2002 Sb.
- zabezpečit ze strany provozovatele stavby zpracování plánu zavedení zásad správné zemědělské praxe u zdroje znečišťování ovzduší podle § 5 odst.8 zákona o ochraně ovzduší č.86/2001Sb. a předložit jej ke schválení orgánu kraje
- v rámci projektové přípravy navrhnout nový kafilerní box
- v rámci projektové přípravy navrhnout nové ozelenění areálu a to zejména ze strany od silnice a od Zbraslavic
- **v rámci projektové přípravy počítat s instalováním náhradního zdroje**
- ve stavebním řízení doplnit dokumentaci stavby o opatření, týkající se provozu náhradního zdroje - dieselaagregátu tak, aby byly splněny požadavky ve smyslu nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.
- v rámci projektové přípravy počítat s prostory pro odpadové hospodářství
- v průběhu výstavby zabezpečit řádné nakládání s případnou výkopovou zeminou, vyloučit ukládání odpadů do půdy, popřípadě jejich likvidaci pálením na staveništi

- Minimalizovat negativní vlivy dopravy v průběhu výstavby na nejbližší okolí a to tak, že práce budou omezeny na denní hodiny a doprava na dohodnuté trasy s tím, že investor bude dbát na plynulost dopravy a provádět pravidelnou očistu přilehlých komunikací
- v prostoru výstavby zakázat mytí motorových vozidel a manipulaci s látkami nebezpečnými vodám
- v případě zvýšené prašnosti při suchém počasí provádět skrápění míst, kde prašnost vzniká, provádět očistu kol techniky před výjezdem na přilehající státní silnici a dbát na zajištění plynulosti dopravy na této komunikaci
- řádné nepropustné provedení podlah ve všech podlažích objektu
- povrchové úpravy uvnitř stájí provést materiály s hygienickými atesty
- zajistit smluvní zajištění likvidace všech vznikajících odpadů
- navrhnout a provést doplnění areálu o plánovanou zeleň

Podmínky, které je třeba respektovat ve fázi provozu stavby :

- dodržovat předepsané kapacity celé farmy, jakož i jednotlivých objektů
- prověřit kvalitu vody a nejpozději do kolaudace objektu zabezpečit její soulad s požadavky na pitnou vodu dle vyhlášky MZd ČR č.376/2000 Sb.
- zajistit zpracování aktualizace plánu rozvozu a aplikace organických hnojiv a zabezpečit jeho projednání s příslušným orgánem OŽP
- zajistit vedení předepsané evidence odpadů v souladu s novým zákonem o odpadech
- vypracovat provozně organizační řád pro jednotlivé provozy, provádět pravidelné proškolení vhodně vybrané obsluhy
- přísně dodržovat veterinární, hygienické a bezpečnostní předpisy
- zajistit pravidelné provádění deratizace odbornou firmou
- zabezpečit udržování celého areálu v čistotě a ošetřování stávající i nové zeleně

Posudek včetně návrhu stanoviska příslušného orgánu zpracoval:

Ing. Václav Konopásek, CSc,
oprávněná osoba s osvědčením odborné způsobilosti
č.j. 56/11/OPV/93 ze dne 23.2.1993.

V Praze 31.10. 2002

PŘÍLOHY

1. VYJÁDŘENÍ A STANOVISKA VEŘEJNOSTI, DOTČENÉ OBCE A
DOTČENÝCH ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY

2. VYJÁDŘENÍ ZPRACOVATELE DOKUMENTACE K PŘIPOMÍNKÁM
OBČANŮ OSADY BOROVÁ

3. POVĚŘENÍ A OSVĚDČENÍ ZPRACOVATELE POSUDKU

VYJÁDŘENÍ A STANOVISKA VEŘEJNOSTI, DOTČENÉ OBCE A DOTČENÝCH ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY:

1. ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ - KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE	12.4.2002
2. ZVEŘEJNĚNÍ INFORMACE O ZAHÁJENÍ PROJEDNÁVÁNÍ DOKUMENTACE	8.8.2002
3. VYJÁDŘENÍ OBCE ZBRASLAVICE VČETNĚ PŘIPOMÍNEK OBČANŮ	16.9.2002
4. SDĚLENÍ MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ	19.8.2002
5. VYJÁDŘENÍ STŘEDOČESKÉHO KRAJE V SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI	11.9.2002
6. VYJÁDŘENÍ OKRESNÍHO ÚŘADU KUTNÁ HORA - RŽP	16.8.2002
7. VYJÁDŘENÍ OKRESNÍHO ÚŘADU KUTNÁ HORA – OKRESNÍ HYGIENIK	13.8.2002

VYJÁDŘENÍ ZPRACOVATELE DOKUMENTACE K PŘIPOMÍNKÁM
OBČANŮ OSADY BOROVÁ

POVĚŘENÍ A OSVĚDČENÍ ZPRACOVATELE POSUDKU